

Διεθνής Ένωσης διὰ τὴν
Διατήρῃσιν τῆς Φύσεως

Οφείλει

11 Σεπτ. 1958

Ἐκτὴ Γενικὴ Συνέλευσις
τῆς "Διεθνοῦς Ἑνώσεως διὰ τὴν Διατήρησιν τῆς Φύσεως"

Προσφώνησις
τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως
κ. Κ. ΤΣΑΤΣΟΥ

Κυρίες καὶ Κύριοι,

Αἰσθάνομαι ἰδιαίτερος εὐτυχίης διότι εἰς ἐμὲ
ἔλαχεν ἡ ἑξαιρετικὴ τιμὴ νὰ κηρύξω τὴν ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν
τοῦ Συνεδρίου σας ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως, ὁ ὁποῖος, εὐρισκό-
μενος ἐκτὸς τῶν συνόρων τῆς Ἑπικράτειας, λυπεῖται μὴ δύναμε-
νος νὰ παραστῇ κατὰ τὴν σημερινὴν ἑναρκτηρίον συνεδρίασιν.

Ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς μὲ ἐξουσιοδότησε νὰ σὰς δια-
βιβῶω ὅλας τὰς εὐχὰς Του διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἐργασιῶν σας
καὶ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἐκτιμᾷ βαθύτατα τὸ ἔργον τῆς Διεθνοῦς
Ἑνώσεως διὰ τὴν Διατήρησιν τῆς Φύσεως, ἔργον εἰς τὸ ὁποῖον
ὅπως καὶ σεῖς, ἀποδίδει ὅλως ἰδιαίτεραν σημασίαν.

"Ὅλοι γνωρίζομεν τὰς ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας
τὰς ὁποίας προσέφεραν ἡ Ἑνωσίς σας ἀφ' ἧς ἰδρύθη καὶ τὰς δυνα-
τότητας τὰς ὁποίας ἔχει νὰ προσφέρῃ καὶ ἄλλας ὑπηρεσίας εἰς
τὸ μέλλον.

Μέσα εἰς ἓνα αἶψα τοῦ ὁποίου ὁ πολιτισμὸς,
κατ' ἐξοχὴν μηχανικὸς καὶ τεχνικὸς, ἀπομακρύνει τὴν ἀνθρωπίνην
ζωὴν ἀπὸ τὰς γῆρας ρίζας τῆς, ἥτο ἀνάγκη νὰ ἐκδηλωθῇ ἡ ἀντι-
θετος τάσις καὶ νὰ ἀναζητηθῇ ὁ ἀνθρώπος ὅχι τὴν ἀπομάκρυνσιν
τοῦ ἀπὸ τὴν φύσιν ἀλλὰ τρόπους νέους διὰ νὰ συνδεθῇ μὲ αὐτήν.

Συνηθίζομεν συνήθως νὰ ἀντιπαράθετωμεν τὴν
φύσιν πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν φυσικὴν ζωὴν πρὸς τὴν ζωὴν ὅπως
τὴν διεπλάσε ὁ πολιτισμὸς. Καὶ ἐσυνήθισαμεν ἐπίσης δοῦναι ἡ
ζωὴ τοῦ πολιτισμένου ἀνθρώπου παρουσιάζει νοσηρὰ συμπτώματα
νὰ ἀναζητοῦμεν τὴν λύσιν τῶν προβλημάτων μας ἀπὸ μίαν ἐπιστρο-
φὴν εἰς τὴν φύσιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὑποτίθεται ὅτι ἔχει ἀπομα-
κρυνθῇ καὶ ἀπὸ τὴν ὁποίαν φαίνομεθα ὅτι θέλομεν ὁλονέν νὰ
ἀπομακρυνθῆμεθα.

Ἡ διαλεκτική αὐτὴ ἀντίθεσις ἀνθρώπου καὶ φύσεως ἀποτελεῖ τὸ ὑπόβαθρον ὧν τῶν εἰδικωτέρων θεμάτων τὰ ὁποῖα ὁᾶς ἀπασχολοῦν.

Νομίζω ὅτι πρέπει πρωτίστως νὰ διακηρύξωμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὁσονδήποτε καὶ ἐάν εἶναι πνευματικὸν ὄν, ἀκριβῶς διὰ νὰ εἶναι πνευματικὸν ὄν, πρέπει νὰ παραμείνῃ καὶ ὄν φυσικόν. Ἡ ἐξιοποίησίς του ὅν συντελεῖται διὰ τῆς ἀποσπασεώς του ἀπὸ τὴν φύσιν ἀλλὰ διὰ τῆς καταλλήλου συνδέσεώς του μετὰ τὴν φύσιν. Ὁ φυσικὸς κόσμος δι' ἧς στιγμῆς συνδεθῇ μετὰ τὸν ἄνθρωπον, γίνεται στοιχεῖον τοῦ πνευματικοῦ κόσμου, παράγων πολιτισμοῦ, ὁ πλέον ἀπαραίτητος μάλιστα παράγων διὰ τὸν πολιτισμὸν μας.

Ἡ σύνθεσις αὐτὴ εἶχε τοὺς δύο τελευταίους αἰῶνας ἕνα ἰδιόζων χαρακτηριστικόν: ἐξέφραζε τὴν ἀντίθεσιν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὰς ἡθικὰς καὶ ὕλικας περιπλοκάς τὰς ὁποίας δημιουργεῖ ἡ ζωὴ τοῦ πολιτισμένου ἀνθρώπου ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἀπλότητα τῆς φυσικῆς ζωῆς. Αὐτὴ ἦτο ἡ ρωμαντικὴ στάσις τοῦ ἀνθρώπου ἐναντι τῆς φύσεως. Εἶχε τὸ γνῶρισμα νοσταλγίας οὐδέποτε ἱκανοποιημένης. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἡ ἐπιστροφή εἰς τὴν φύσιν ἤμπορεῖ καὶ πρέπει νὰ πᾶρῃ εἰς τὴν ἐποχὴν μας μίαν ἄλλην μορφήν. Πρέπει νὰ παύσῃ νὰ ἔχῃ τὴν ρωμαντικὴν μορφήν τῶν τελευταίων δύο αἰώνων καὶ νὰ γίνῃ πάλιν ὅπως τὴν ἐγνώρισε ἡ κλασσικὴ ἐποχὴ τῆς ἀνθρωπότητος. Πρέπει νὰ συνδεθῶμεν πάλιν μετὰ τὴν φύσιν ὅπως συνεδέοντο μετὰ αὐτὴν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἐκατώκησαν τὴν χώραν αὐτὴν μέχρι τοῦ 4ου αἰῶνος. Αὐτὴ ἡ βασικὴ ἀνάγκη ἀλλαγῆς πρέπει νὰ μὴν ἀγνοῖται κατὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ὧν τῶν προβλημάτων πού ὁᾶς ἀπασχολοῦν.

Ἐν πρώτοις, τὴν φύσιν, στοιχεῖον ἀπαραίτητον τοῦ πολιτισμοῦ μας πρέπει νὰ τὴν διασώσωμεν ἀπὸ τὴν καθολικὴν μηχανοποίησην πρὸς τὴν ὁποίαν ὄθουν αἱ ὕλικαὶ δυνάμεις. Καὶ δι' αὐτὴν τὴν διασώσωμεν πρέπει νὰ ἀντλήσωμεν ἀπὸ αὐτὴν ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἀγαθὰ τὰ ὁποῖα περιικλείει, ὅλα ἐκεῖνα τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα

ἀποτελοῦν τὴν βόσιν τοῦ πολιτισμοῦ μας. Ἡ φύσις θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ὄχι κατὰ τὸ κεῖμενον ἔξω ἡμῶν, μακρὸν ἡμῶν, πρὸς τὸ ὅποιον στρεφόμεθα μὲ μελαγχολικὴν νοσταλγίαν, ἀλλὰ κατὰ τὸ κεῖμενον ἐντὸς ἡμῶν. Ἡ φύσις θὰ πρέπει νὰ καταστῇ ὄχι ἡ ἀντίθεσις πρὸς τὴν πνευματικὴν ζωὴν, ἀλλὰ πηγὴ παιδείας διὰ τὸ πνεῦμα, καὶ θὰ ἔλεγα μάλιστα, ἡ πρώτη πηγὴ τοῦ πολιτισμοῦ μας.

Ἐξ ἄλλου ἡ φύσις δὲν ἐξαντλεῖται μόνον εἰς τὴν αἰσθητικὴν τῆς ἔκφρασιν. Εἶναι, γνωρίζετε καλῶς, πηγὴ ζωῆς καὶ δημιουργικῆς δυνάμεως. Ὁ ὀνομαστός στίχος τοῦ Βιργιλίου ἐφαρμόζεται εἰς τὸν ἄνθρωπον INGREUITUR SOLO ET CAPUT INTER NUBILA CONDIT.

Δι' αὐτὸ δὲν νομίζω ὅτι εὐρίσκομαι ἔξω τῆς ἀτμοσφαιρας τοῦ Συνεδρίου σας, ἐάν ἐτόνιζα, ἀκριβῶς εἰς τὸν τόπον αὐτὸν τοῦ κλασσικοῦ πολιτισμοῦ, ὅτι πέραν ὅλων τῶν συγκεκριμένων ὁλικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἀγαθῶν τὰ ὅποια μᾶς προσφέρει ἡ φύσις, πέραν τῆς αἰσθητικῆς τῆς ἀκόμῃ ὀφείας, ἡ φύσις παραμένει ἡ πλεον καθερὰ μεταφυσικὴ βόσις τῆς ζωῆς. Ἡ φύσις δὲν εἶναι μόνον ἡ ὕλη ποὺ τὴν ἀποτελεῖ. Εἶναι καὶ κατὰ πέραν τῆς ὕλης ταύτης.

Δύναται αὐτὸ νὰ δώσῃ τὴν ἐντύπωσιν μιᾶς ἀντιφάσεως καὶ εἶναι πράγματι λεκτικὴ ἢ ἀντίφασις, διότι συνηθίζομεν νὰ ὀνομαζόμεν φύσιν ὅ,τι δὲν εἶναι πνεῦμα καὶ νὰ ἐννοώμεν διὰ τοῦ πνεύματος ὅτι δὲν φαίνεται νὰ προέρχεται ἐκ τῆς φύσεως. Ἀλλὰ τὸ πνεῦμα διὰ τῆς δυνάμεώς του μετουσιώνει εἰς πνευματικὸν στοιχεῖον καθεὶ τι εἰς τὸ ὅποιον δίδει μορφήν καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς συμβαίνει μὲ τὴν φύσιν. Ἡ φύσις ὑφίσταται αὐτὴν τὴν μετουσίωσιν καὶ γίνεται πνεῦμα ὅταν αὐτὴ γίνῃ ἀντικείμενον εἴτε τεχνικῆς ἐπεξεργασίας, εἴτε αἰσθητικῆς ἐνατενίσεως ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον.

Διὰ τὴν μετουσίωσιν ταύτην δύο παράγοντες εἶναι ἀναγκαῖοι: γνῶσις καὶ ἀγάπη. Καὶ τὰ δύο αὐτὰ στοιχεῖα τὰ συνδυάζετε κατ' ἐξοχὴν ἐσεῖς οἱ ἐκπροσωποῦντες τὴν Διεθνή Ἑνωσιν

διὰ τὴν Διατήρησιν τῆς Φύσεως. Τό ἀποδεικνύουν αἱ προσπάθειαι
σας διὰ τὴν ἐξιοποίησιν τῆς φύσεως, διὰ τὴν ἀντλήσιν ἀπὸ τὴν
φύσιν ὧλων τῶν ἀγαθῶν τὰ ὅποια δύναται νὰ ἀντλήσῃ ἐξ αὐτῆς ὁ
ἄνθρωπος καὶ διὰ τὴν προστασίαν τῆς ἀπὸ ὧλας τὰς ἐκδηλώσεις
τῆς συγχρόνου ζωῆς αἱ ὁποῖαι ἔρχονται εἰς σύγκρουσιν μετ' αὐτῆς.

Δὲν ἀνῆκει εἰς ἐμὲ νὰ ἀναπτύξω τὰ εἰδικὰ ζητή-
ματα τὰ σχετιζόμενα πρὸς τὰ θέματα τὰ ὅποια οἱ ἀπασχολοῦν.
Δύναμαι, ὅμως, ὡς μέλος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως νὰ οἰς δια-
βεβαιώσω περὶ τοῦ ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος τὸ ὅποιον ἔχει ἡ
Κυβέρνησις διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἐργασιῶν σας. Ἡ Ἑλλὰς εἶναι
μία χώρα ἡ ὁποία ὡς ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἔχει πε-
ρισσότεραν ἀνάγκην πάσης ἄλλης, ὅπως παραμελῇ πληροῦν τῆς
φύσεως. Κατανοεῖτε, ἐπομένως, πόσον εὐλογον εἶναι τὸ ἐνδιαφέ-
ρον τῆς Κυβερνήσεώς μας διὰ τὸ ἔργον σας. Τὰ Ἑλληνικὰ μέλη
τῆς Ἑνώσεώς σας θὰ οἰς παρῶσιν περὶ τοῦτου ἄλλωτε συγκε-
κριμένας ἀποδείξεις.

Ἄλλ' εἰς ἐνδειξιν τοῦ ὧως ἰδιόζοντος ἐνδιαφέ-
ροντος τὸ ὅποιον ἔχει ἡ χώρα μου διὰ τὸ ἔργον σας ἡ Α.Μ. ὁ
Βασιλεὺς ἐκφράζων συγχρόνως καὶ τὴν ἰδικὴν Του προσωπικὴν
ἐκτίμησιν διὰ τὴν Ἑνωσὶν σας, ἠδὲ δέχσας νὰ ἀπονείμῃ τιμητικὰς
διακρίσεις εἰς δύο ἀπὸ τὰς ἰθυνούσας προσωπικότητας τῆς Ἑνώ-
σεώς σας, ἐδέχοντας ὡς ἀποδείξεις τῶν ἰδεῶν τὰς ὁποίας πρεσβεύετε.

Βασιλικῇ ἐπιταγῇ ἀπονέμεται ὁ Ταξιάρχης τοῦ
Γεωργίου Α' εἰς τὸν Διδάκτορα CHARLES BERNARD, Ἐπίτιμον Πρό-
εδρον τῆς Ἑνώσεως, καὶ ὁ Χρυσὸς Σταυρὸς Γεωργίου Α' εἰς τὸν
Καθηγητὴν ROGER HEIM, Μέλος τοῦ Ἰνστιτούτου, Διευθυντὴν τοῦ
Ἑθνικοῦ Μουσείου τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας, Πρόεδρον τῆς Ἑνώσεως.
Παραδίδων τὰ διδάγματα αὐτὰ κηρύσσω ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως τῶν
Ἑλλήνων τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου.

Article
626246 } -
636890 } =

[10.1]

᾽Ακαδημία Διεθνούς Δικαιοσύνης

1207-1735

᾽Οργάνωσις

Monsieur le Recteur,

Permettez qu'au nom du Gouvernement je vous souhaite la bienvenue et vous dise toute ma joie de vous voir ici, assemblés.

La Nation Grecque, de tout temps peu nombreuse et pauvre, a connu, durant sa longue et tumultueuse histoire, tous les malheurs qu'entraînent la guerre et la violence. C'est pour cela qu'elle a toujours fondé sa volonté de vivre et son vœu de prospérité sur des accords et des traités conclus avec ses voisins, sur la justice internationale, sur la coexistence pacifique et sur la solution de ses différends internationaux par le moyen de négociations.

Dès l'époque des Amphicyonies et tout au cours des périodes classique, hellénistique et byzantine, l'hellénisme a toujours cherché à fonder sur le droit ses rapports internationaux, d'autant plus que, depuis l'école des Cyniques et, plus nettement encore, depuis les Stoiciens, il était en mesure de formuler les notions philosophiques traduisant le concept de société des nations et celui d'ordre international.

La Grèce d'aujourd'hui, depuis surtout que les conflits mondiaux ont mieux fait ressortir la nécessité d'un droit valable et applicable à l'échelle mondiale, s'est faite le champion de toutes les institutions destinées à promouvoir cet ordre mondial, à lui fournir de plus stables assises organiques et à lui donner la force d'imposer ses impératifs à chaque pays.

Vous pouvez donc croire que c'est avec la plus vive et la plus sincère cordialité que vous accueillons les plus distingués pionniers du droit, des gens dont la mission est de lutter pour l'intégration de la légalité internationale.

Nous connaissons toutes les faiblesses de l'actuel ordre international. Ce sont les faiblesses mêmes des sociétés d'individus avant la constitution de l'Etat. L'Etat érige certaines relations sociales en relation de droit. Ce n'est en effet que là où l'Etat existe que le droit apparaît, droit et Etat n'étant que deux aspects d'un seul et même objet.

Dans la société internationale, on a tenté de formuler une notion de droit qui ne s'identifie pas avec la notion de l'Etat, de créer un droit de coordination, en opposition avec le droit de subordination propre à l'Etat. Dans la crainte suscitée par l'autorité, la notion absolue de droit, dans une certaine mesure, a permis la création d'un droit international.

sovereignty, la théorie, pour conserver cette notion intacte, mais aussi pour ne pas avoir à nier la notion de droit international, a eu recours au subterfuge d'un droit uniquement contractuel comme si toute convention ne se trouvait pas soumise à une norme superposée. Le droit international est droit dans la mesure où la société internationale forme une entité étatique dans le cadre de laquelle chaque Etat ne constitue, limité dans l'espace, qu'un ordre juridique particulier.

Dans la hiérarchie des règles de droit vient ainsi s'ajouter un échelon supérieur, comprenant les règles qui définissent la compétence des Etats particuliers à instituer des règles de droit dans un certain domaine, ces règles définissant en même temps les relations de ces Etats entre eux. Ainsi, c'est le droit supra-national, c.à.d. le droit international, qui confère au droit particulier de chaque Etat son autorité, de même que le droit international lui-même puise son autorité dans la norme primitive, qu'il faut, je crois, identifier avec l'idée du droit.

Je vous prie de me pardonner d'entamer de la sorte la discussion sur un sujet qui, en raison des fonctions que j'occupe aujourd'hui, n'est malheureusement plus de ma compétence. Et, si je vous prie de bien vouloir excuser cet écart, ce n'est pas tant parce que j'ai été amené, dans le passé, partant d'un autre point de vue, à examiner ces problèmes, mais surtout parce que ces questions sont étroitement liées avec des idées politiques essentielles, que je suis, je crois, en droit de considérer, du fait même de mes fonctions actuelles.

Ce système unique de règles de droit relie l'idée du droit avec la réalité. Par l'intermédiaire de formes de plus en plus concrètes, il fait pénétrer l'idée du droit dans les diverses manifestations de la société humaine. Ces formes doivent toujours être celles, qui, dans chaque cas, s'offrent comme les plus propices à faire pénétrer cette idée dans la réalité. Et comme la réalité est fluente, toutes ces formes concrètes-intermédiaires doivent pouvoir être modifiées. Le législateur, l'homme politique, doivent constamment s'efforcer de les rechercher et de les formuler.

Mais ils sont aussi appelés à les imposer, car c'est alors seulement que se complète le lien entre l'idée et la réalité. En effet, le droit ne devient positif et l'Etat n'est réel que dans la mesure où le droit et l'Etat ont la force de s'imposer. Chaque Etat possède, en règle générale, la puissance de contrainte qui confère au droit son caractère positif et lui permet, dans une certaine mesure, de modeler la réalité selon les exigences de l'idée.

Mais l'œuvre, aujourd'hui de tout homme politique, de quelque pays qu'il soit, est de faire en sorte que le droit supra-national, c.a.d. le droit international, soit doté d'une force de contrainte qui permettra aux règles internationales de cesser d'être une simple déontologie pour devenir une réalité. Et si cela n'intéresse pas le juriste, c'est pour l'homme politique, le plus haut de ses devoirs.

Cette force de contrainte, qui ne s'identifie pas avec la seule violence, mais avec tous les moyens par lesquels se définissent les actes des personnes et des groupes, présuppose des organes d'Etat, qui auront, les uns, à prendre des décisions, et les autres, à exécuter les décisions prises. C'est vers cet but que nous nous orientons. Instruits par les catastrophes du passé et toujours inquiets pour l'avenir, savants, juristes, hommes politiques s'efforcent de condenser cette nébuleuse qu'est encore la volonté supra-nationale, pour la transformer en une matière toujours plus consistante.

Plus on fera de progrès dans cette voie, plus la contrainte légale deviendra réalité, et plus la liberté - la liberté réelle, qui n'est, en dernière analyse, que l'idée du droit - règnera dans les relations des sociétés humaines. Et c'est ainsi que prévaudra cet esprit qui donne valeur et signification à l'histoire, à la vie de l'homme.

Dans cet effort grandiose, l'Association qui rassemble tous ceux qui ont enseigné et se sont instruits à l'Académie de droit International est appelée à jouer un rôle de premier plan. Elle a à rendre concrètes les exigences qui résultent de la vie internationale et à leur donner la rigueur et l'exactitude de la forme juridique. Dans un monde qui ne vit pas encore l'ordre public supra-national, comme une réalité, ou du moins avec la même aisance que l'ordre national, il faut absolument qu'il y ait des apôtres, des maîtres, des guides, des inspirateurs. Mais il faut aussi qu'il y ait des hommes qui, outre la foi et l'amour qu'ils éprouvent pour l'idée de paix, ainsi que pour la justice et l'ordre internationaux, puissent travailler sans répit à élaborer les formes techniques du droit supra-national.

Dans cette noble lutte en faveur de la paix, de la justice et de la liberté, mon pays a offert et son esprit, et son âme, et son sang. Je ne veux pas me référer au passé lointain, ni même à celui qui est encore tout proche, et dont les plaies ne sont pas encore cicatrisées. Je me limite au présent. Mon pays a fait appel à la plus Haute Instance Internationale. Que résultera-t-il en définitive de cet appel? Nous l'ignorons. Nous savons toutefois que le résultat final de cet appel décidera non seulement du bon droit de la Grèce, mais encore de la valeur de cette Instance elle-même, dont nous voulons tous que l'autorité supra-nationale soit comme l'incarnation de

l'idée du droit, et qu'elle se situe au-dessus de la puissance des Etats, au-dessus de tout intérêt particulier.

Dans ce différend international où nous nous trouvons mêlés, une raison de réconfort nous est apportée par cette idée admirablement formulée par le grand historien RANKE: "Ce qui peut arriver de plus grand à l'homme est assurément de pouvoir, alors même qu'il défend une cause personnelle, se faire le défenseur d'une cause universelle."

Nous défendons en effet des idées qui commencent à peine maintenant à se transformer en données de la conscience universelle de droit. Pareilles luttes - quelque écurées qu'elles soient - ne manquent ni de prestige ni de beauté.

A une époque, où tant d'idées ont été renversées, et où tant d'autres se sont érigées, où les formes et les règles qui contenaient et dirigeaient les forces de la vie ont été abolies dans ce chaos des consciences, la seule chose qui peut aider l'homme à conserver son équilibre et à lui donner la force de se tenir debout, est l'attachement à ces idées de liberté et de justice. Je ne sais que trop bien qu'elles courent le risque de se vider de leur sens, à être trop souvent évoquées par des bouches profanatrices. Considérées dans leur sens très général et abstrait, ces idées sont en effet souvent l'objet d'ironie; mais pour ceux qui les vivent réellement, elles demeurent toujours pures et précieuses; elles sont une force suprême et la source d'inspiration la plus sûre.

Alors que les choses de ce monde s'écoulaient sans cesse et passent, c'est dans ces idées que l'ordre moral et l'ordre logique, auxquels nous voulons subordonner la matière de l'histoire, ont leur source. Mais, tandis que l'ordre moral est le devoir de tout le monde, l'ordre logique est surtout notre devoir particulier, à nous, juristes, et plus encore le devoir de ceux qui s'occupent des relations internationales, et tout spécialement le vôtre, Messieurs, qui portez en vous et exprimez les idées qui régissent l'Académie de Droit International.

Je suis sûr que vos travaux, sous l'olivier pacifique d'Athènes, apporteront une nouvelle contribution à l'éclaircissement et à la cristallisation des notions fondamentales du droit international. Ils ajouteront ainsi un nouveau service à tous ceux que nous avons déjà rendus à l'ordre légal - qui - dans la mesure du possible - discipline passions et intérêts, et peut encore sauver le genre humain d'une nouvelle et plus grande catastrophe.

τῆς πολιτείας. Ἐνῶπιον τοῦ φόβου τῆς ἀπολύτου ἐννοίας τῆς *force*
ταχέτε ἡ θεωρία διὰ τὴν ἀπόφασιν καὶ αὐτὴν ^{τὴν ἐννοίαν} (ἀνέπαφον, ἀλλὰ καὶ
subterfuge διὰ τὴν ἀρνησὶν τὴν ἐννοίαν τοῦ διεθνoῦς δικαίου κατέφυγε εἰς τὸ
 ἐνὸς ἑκαίου συμβατικοῦ, ὥστε ἔδωκε εἰς καθὲς
 σύμβασιν νὰ μὴν ἐξυπνῶνται ἡ ὑπερκείμενη πολιτειακὴ τάξις.

Τὸ διεθνὲς δίκαιον εἶναι δίκαιον *dans la mesure*
 ποῦ ἡ διεθνὴς κοινωνία ἀποτελεῖ μίαν ἑνιαίαν πολιτείαν, ἐντὸς τῆς
 ὁποίας αἱ καθ' ἕναστον πολιτεῖαι δὲν εἶναι παρὰ τοπικῶς περιορισμέ-
 ναι εἰδικώτεροι πολιτειακαὶ τάξεις.

Εἰς τὴν κλιμακωτὴν συγκρότησιν τοῦ δικαίου προστίθεται οὕτω
 εἰς ἀνώτερος ἀναβαθμὸς (*echelon*) ἀποτελούμενος ἀπὸ ἐκείνους
 τοὺς κανόνας οἵτινες καθορίζουν τὴν ἀρμοδιότητα τῶν κατ' ἰδίαν πολι-
 τειῶν νὰ θέτουν κανόνας δικαίου εἰς ὁρισμένην σφαῖραν ^{οὐρανὸν} καὶ οὕτω ταυτο-
 χροῶς ὁρίζουν καὶ τὰς σχέσεις τῶν κατ' ἰδίαν αὐτῶν πολιτειῶν.

Τὰ κατ' ἰδίαν δίκαια θὰ ἀντλοῦν τότε τὸ κύρος τῶν ἀπὸ τὸ ὑπερπολι-
 τειακόν, τὸ διεθνὲς δίκαιον, ὅπως τὸ διεθνὲς ἀντλεῖ τὸ κύρος του
 ἀπὸ τὸν πρωταρχικόν κανόνα, τὸν ὁποῖον, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ταυτί-
 ζωμεν πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ δικαίου.

Ζητῶ συγγνώμην διότι εἰσῆλθον εἰς τὴν συζήτησιν ἐνὸς θέματος
 τοῦ ὁποῖου, ἀπὸ τῆς θέσεως εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκομαι σήμερον, δὲν
 εἶμαι ἀρμόδιος νὰ ἐξετάσω. Παρακαλῶ ὅμως νὰ μοῦ συγχωρεθῇ αὕτη ἡ
 παρέκβασις ^{τοῦ} διότι εἰς τὸ παρελθόν ἀπὸ ἀλλης σκοπιδῆς εἴχα ἔρευνῆ-
 σει τὰ προβλήματα αὐτά, ἀλλὰ ^ὁ διότι συνδέονται καὶ μὲ οὐραυστικὰς
 πολιτικὰς σκέψεις τὰς ὁποίας ~~καὶ~~ ὑπὸ τὴν σημερινὴν μου ^{ἰδέαν} ἰδιότητα δι-
 καιοῦμαι νὰ σημειώσω.

Τὸ ἑνιαῖον τοῦτο σύστημα δικαίου συνδέει τὴν ἰδέαν τοῦ δι-
 καίου μὲ τὴν ἱστορικὴν πραγματικότητα. Διὰ μέσου πάντοτε πλέον συγ-
 κεκριμένων μορφῶν διοχετεύει τὴν ἰδέαν τοῦ δικαίου εἰς τὰς καθ' ἕνα-
 στον ἐκδηλώσεις τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας. Αἱ μορφαὶ αὗται πρέπει
 νὰ εἶναι αἱ ἐκαστοτε πλέον πρόσφοροι διὰ τὸ ἔργον αὐτὸ τῆς διοχε-
 τεύσεως τῆς ἰδέας πρὸς τὴν πραγματικότητα. Καὶ καθὼς εἶναι ρευστὴ ἡ

πραγματικότης, μεταβληταί ὅς εἶναι καὶ ὅλα αἱ συγκεκριμέναι ἐνδιό-
μεσοι αὐταί μορφαί. Ὁ νομοθέτης, ὁ πολιτικός εἰς μίαν ἀκατάπαυστον
προσπάθειαν, (νὰ τὰς ἀναζητῇ καὶ νὰ τὰς διατυπώσῃ.

† Ἀλλὰ καλεῖται καὶ νὰ τὰς ἐπιβάλλῃ. Μόνον τότε ολοκληρώνεται
ὁ δεσμός μεταξὺ ἰδέας καὶ πραγματικότητος. Μόνον κατ' οὗτο μῆτρον δι-
καιον καὶ πολιτεία ἔχουν τὴν δύναμιν τοῦ ἐξαναγκασμοῦ, καθίστανται
θετικὸν δίκαιον καὶ πραγματικὴ πολιτεία. Αἱ καθ' ἑκάστον πολιτεῖαι
κατέχουν κατὰ κανόνα δύναμιν ἐξαναγκασμοῦ ἥτις καθιστᾷ τὸ δίκαιον
θετικόν, ἱκανόν νὰ διαπλάσῃ τὴν πραγματικότητα, ἐν τινι μέτρῳ, κατὰ
τὰς ἐπιταγὰς τῆς ἰδέας.

Ἔργον ὅμως τοῦ σημερινοῦ πολιτικοῦ εἰς οἰανδήποτε χώραν καὶ
ἐν ἀνήκῃ κρῖτος εἶναι τοῦτ' αὐτό νὰ πρῶξῃ διὰ τὸ ὑπερπολιτειακόν, τὸ
διεθνές δίκαιον νὰ τὸ προικίσῃ μὲ τὴν δύναμιν ἐξαναγκασμοῦ ποῦ ὅς
μεταβάλλῃ τοὺς κανόνας του ἀπὸ φιλῆν δεοντολογίαν εἰς πραγματικότητα.
Καὶ ἐν δὲν ἐνδιαφέρῃ αὐτὸ τὸν νομικόν, ἀποτελεῖ τοῦ πολιτικοῦ τὸ
ὑψιστον χρέος.

Ἡ δύναμις αὕτη τοῦ ἐξαναγκασμοῦ, ἡ ὁποία δὲν ταυτίζεται μὲ
τὴν ὀλικὴν βίαν, ἀλλὰ μὲ ὅλα τὰ μέσα διὰ τῶν ὁποίων προσδιορίζεται
τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ὁμῶδων, προϋποθέτει ὄργανα πολιτειακά τὰ ὁποῖα
ὅς ἀποασίζουσιν περὶ αὐτῆς καὶ ἄλλα τὰ ὁποῖα ὅς ἐκτελοῦν τὰς ἀποφά-
σεις τῶν πρώτων. Πρὸς ἐκεῖ κατευθυνόμεθα. Διδασκόμενοι ἀπὸ τῆς κατα-
στροφῆς καὶ τὴν συνεχεῇ ἀγωνίᾳ, ὁλονέν ἐπιστήμονες, νομοθέται, πολι-
τικοί (τὸ νεφέλωμα τῆς ὑπερπολιτειακῆς βοήθησεως, τὸ πυκνῶμεν ὅστε
νὰ γίνεταί (ὁλονέν περισσότερο ὅλην κατὰ τὴν οὐσίαν) (une matière
toujours plus constante

Καὶ ὅσον τοῦτο περισσότερο κατορθύνεται, ὅσον ὁ κατὰ δι-
καιον ἐξαναγκασμός γίνεται πραγματικώτερος, τόσον ἡ ἐλευθερία ἡ πραγ-
ματικὴ ἐλευθερία, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ἐν ἑοχρῇ ἀναλύσει τὴν ἰδέαν
τοῦ δικαίου ὅς ἐπικρατῇ εἰς τὰς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων κοινωνιῶν.
ὅς ἐπικρατῇ ὁμοῦ αὐτὸ τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον προσδίδει δέξαν καὶ νό-
ημα εἰς τὴν ἱστορίαν, εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου.

Εἰς τὴν μεγαλειώδη προσπάθειαν αὐτὴν ἡ Association

ή οποία συγκεντρώνει όλους όσους έδίδασαν και έφοίτησαν εις την 'Ακαδημίαν Διεθνούς Δικαίου καλοϋνται να παίζουσι πρωτεύοντα ρόλον. Αλλά καθιστοϋν συγκεκριμένα τά διτήματα που ανακύπτουν από την διεθνή ζωήν και τούς χαρίζουν την απαραίτητον αδοτηρότητα και ακρίβειαν της νομικής μορφής. Εις ένα κόσμον ό όποιος δόκη δέν ζή ως πραγματικότητα την διεθνή υπερπολιτειακήν τάξιν όπως ζή άνέτως ως πραγματικότητα την πολιτειακήν τάξιν, χρειάζονται οι άποστολοι, οι διδάσκαλοι, οι όδηγοί, οι έμπνευσταί. Χρειάζονται ^{οι ίδιοι} εκείνοι οι όποιοι μαζί με την πίστην και την αγάπην εις την έννοιαν της ειρήνης και της διεθνούς δικαιοσύνης και τδέως, θά έπεξεργάζονται δόκνως ^{και εις} τας τεχνικάς μορφάς του υπερπολιτειακού δικαίου.

Ή χώρα μου εις την ευγενή αυτήν μάχην υπέρ της ειρήνης της δικαιοσύνης και της ελευθερίας προσέφερε και πνεϋμα και ψυχήν και αίμα. Δέν θέλω να αναφερθώ εις τό άπώτερον ή και εις τό πρόσφατον παρελθόν του όποιου αι πληγαί δόκη δέν έπικυλώθησαν. 'Αρκούμαι εις τό παρόν. Ένώπιον του 'Ανωτάτου Διεθνούς Κριτηρίου προσέφυγε ή χώρα μου. Τί θά προκύψη τελικώς από την προσφυγήν αυτήν δέν τό γνωρίζομεν. Γνωρίζομεν όμως ότι εκ της τελικής έκβάσεως της προσφυγής αυτής θά κριθή όχι μόνον τό δίκαιον της 'Ελλάδος, αλλά και ή αξία του Κριτηρίου αυτού, τό κϋρος της υπερπολιτείας την όποιαν όλοι θέλομεν φορέα της ιδέας του δικαίου, ^{μικροκοσμον} άνωτέραν της δυνάμεως των κατ' ιδίαν πολιτειών, άνωτέραν παντός ^{μικροκοσμον} άλλου συμφέροντος.

Μέσα εις αυτήν την διεθνή διένεξιν εις την όποιαν έχομεν έμπλακετ μας δίδει θάρρος ή οκέφισ την όποιαν θαυμασίως διετύπωσε κάποτε ό μέγας ιστορικός RANKE "Τό μεγ αλϋτερον που μπορεί να συμβεί εις τόν άνθρωπον είναι άσφαλώς τό να δύναται, καθ' όν χρόνον υπερασπίζεται την ιδίαν του υπόθεσιν, να υπερασπίζεται υπόθεσιν παγκόσμιον".

Ύπερασπίζόμεθα τῷ ὄντι ιδέας αι όποται μόλις τώρα αρχίζουν να μετουσιώνονται εις στοιχετά της καθολικής περί δικαίου συνειδήσεως. Τοιούτοι άγώνες, όσονόδήποτε σκληροί και άν είναι, δέν στεροϋνται κϋρους και ωραιότητος.

Εἰς μίαν ἐποχὴν ὅπου πολλὰ εἰδωλα θεῶν ἔχουν ἀνατραπεῖ
καὶ ἄλλα τόσα νέα ἔχουν ἀνεγερθεῖ, ὅπου ἔχουν καταλυθεῖ οἱ κανόνες
καὶ τὰ σχήματα ποῦ συνεκράτουν καὶ διοχέτευαν τὰς δυνάμεις τῆς
ζωῆς, μέσα εἰς τὸ χῶρος τῶν συνειδήσεων, τὸ μόνον ποῦ βοηθεῖ τὸν
ἄνθρωπον νὰ διατηρήσῃ τὴν ἰσορροπίαν του καὶ τοῦ δίδει τὴν δύναμιν
νὰ στέκεται ὀρθῶς, εἶναι ἡ προσκόλλησις του εἰς αὐτὰς τὰς ἰδέας,
τὰς ὁποίας κινδυνεύει νὰ καταστήσῃ κενὰς ἢ συχνὴ ἐπικληοῖς ἀπὸ
στόματα βέβηλα, τὰς ἰδέας τὰς ὁποίας εἰς τὴν πολὺ ἀφηρημένην γενι-
κότητά τους πολλοὶ κατειρωνεύονται, ἀλλὰ ἃ ὅποται, δι' ἐκείνους
οἱ ὅποτοι πράγματι τὰς ζοῦν, μένουν πάντοτε ἀκριβεῖς καὶ καθαροί,
ἡ μεγίστη δύναμις καὶ ἡ ἀσφαλεστέρα ἔμπνευσις.

'Από αὐτάς, μέσα εἰς τὴν ἀδιάνογον ροὴν τῶν πραγμάτων, πηγάζει ἡ ἠθικὴ ἀλλὰ καὶ ἡ λογικὴ τάξις μέσα εἰς τὰς ὁποίας θέλομεν νὰ καθυποτάξωμεν τὴν ὕλην τῆς ἱστορίας. Ἐνῶ ὅμως ἡ ἠθικὴ τάξις εἶναι χρέος ὄλων, ἡ λογικὴ τάξις εἶναι κυρίως χρέος ὑμῶν τῶν νομικῶν καὶ κατ'ἔξοχὴν ἐκείνων οἱ ὅποιοι ἀσχολοῦνται μὲ τὰς διεθνεῖς σχέσεις, καὶ ἰδιαίτητα ὑμεῖς οἱ ὅποιοι εἴσθε φορεῖς τῶν ἰδεῶν ποὺ διέπουν τὴν Ἀκαδημίαν Διεθνoῦς Δικαίου.

Είμαι βέβαιος, ότι αι εργασίαι σας, κάτω από την οικίαν της
ειρηνικῆς ἀττικῆς ἐλαίας, θά ἀποτελέσουν μίαν νέαν συμβολήν εἰς
τὴν ἀποσφήνησιν καὶ ἀποκρυστάλλωσιν βασικῶν νοσημάτων τοῦ διεθνoῦς
δικαίου. θά προσθέσουν οὕτω μίαν νέαν ὑπηρεσίαν εἰς τὰς τρεῖς
τάς ὁποίας προσφέρατε εἰς τὴν ^{συνοχήν} ~~ἀσύντηκτον~~ ^{ἐν} ~~τῇ~~ ^ᾗ ~~μετρίᾳ~~ ^ἡ ~~πειθαρχείᾳ~~ ^ἡ
πάθῃ καὶ συμφέροντι α καὶ σώζει ἀπὸ ^{νῦν} ~~τῆς~~ ^{ἐκείνης} ~~καταστροφῆς~~ ^ἡ ~~τοῦ~~ ^ἡ ἀνθρώπινον γένος.

Διεθνής Κρατικός Στρατός

100 χρόνια από την ίδρυσή του

Οφείλια 24 Ιαν. 1953

1 Μπ. ;

[Ευμένους Ε. Α. Νικητιά]

"Ολοι γνωρίζουν τό περιστατικόν τῆς γενέ-
σεως τοῦ Διεθνoῦς Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Τὴν 24 Ἰουνίου 1859 εἰς τό Σολφερίνο τῆς
Ἰταλίας διεξήχθη μεταξύ Γάλλων καὶ Αὐστριακῶν
μία ἀπὸ αἱματηροτέρας μάχας τοῦ παρελθόντος
αἰῶνος.

Εἷς ἐκ Γενεύης Ἑλβετός ὁ HENRI DUNANT
εὗρέθη τυχαίως εἰς τό πεδίον τῆς μάχης καὶ εἶδε
τό δρᾶμα τῶν τραυματιῶν οἱ ὅποιοι ἐγκαταλείπον-
το ἀβοήθητοι καὶ ἀπέθνησκον.

Ἡ πλουσία καὶ μεγάλη ψυχὴ του ^{ἐκζητοῦν} ~~καταλήγη~~
ἔκτοτε ἀπὸ τό ἱερὸν πάθος νὰ σώσῃ τὸν ἄνθρωπον
ἀπὸ αὐτὰ τοῦλάχιστον τὰ ἐπακόλουθα τῆς μάχης,
ἀφοῦ δὲν ἦδύνατο ριζικῶς νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ
τὴν κατάραν τῶν πολέμων. Ἠθέλησε τὴν ἀγριότητα
τοῦ πολέμου νὰ τὴν περιορίσῃ ἐκεῖ ὅπου αὕτη δὲν
ἀποφεύγεται, ἐφ' ὅσον θὰ ὑπάρχουν πόλεμοι καὶ ἐφ'
ὅσον ἡ βία θὰ εἶναι ὁ ἔσχατος κριτὴς εἰς τὰς με-
ταξὺ τῶν λαῶν ~~ἐκδηλώσεις~~. *Σινιέρην.*

Ὁ DUNANT συνεδύαζε μέ τά ὑψιπετέστερα
 ἀνθρωπιστικά ἰδανικά σκέψιν θετικήν καί πρακτι-
 κήν καί ἀντί νά ἀναλυθῇ εἰς κενάς εὐχολας ὑπέρ
 τῆς καταργήσεως τοῦ πολέμου, ὑπέβαλε τότε δημοσίᾳ
 προτάσεις συγκεκριμένες διὰ τῶν ὁποίων, χωρίς
 νά ἐπιδιώκεται τό ἀδύνατον, χωρίς ὡς ἀπαρα-
 κωλύεται ἡ πλήρης ἀνάπτυξις τῆς βίας τῶν συγκρου-
 ομένων στρατευμάτων, καθίστατο δυνατή ἡ ἔμπρακτος
 τοῦ ἀνθρωπισμοῦ ἐπέμβασις ὑπέρ ἐκείνων οἱ ὅποιοι
 ἐτίθεντο ἐκτός τοῦ στίβου τῆς βίας, ὑπέρ τῶν τι-
 θεμένων ἐκτός μάχης.

Ὁ DUNANT ἐπέδωξεν μέ σύστημα, μέ δεξιότη-
 τα, μέ πείσμα, μέ πάθος τήν παρ' ὅλων τῶν ἰσχυρῶν
 τῆς γῆς ἀποδοχήν αὐτῆς τῆς ἀρχῆς καί ἐπέτυχε τοῦ
 σκοποῦ του ἐντός ὀλίγου σχετικῶς χρόνου. Τό 1862
 ἐδημοσίευσε τὰς ἀναμνήσεις του ἀπό τήν μάχην τοῦ
 Σολφερίνο καί τὰς σκέψεις πού τοῦ ἐγέννησε καί
 ἐντός ἔτους περίπου ἐπέτυχε τήν σύστασιν τοῦ Διεθ-
 νοῦς Ἑρυθροῦ Σταυροῦ.

*
 Ἐκτοτε παρήλθον ἑκατόν ἔτη. Διεξήχθησαν

ἔκτοτε οἱ αἱματηρότεροι πόλεμοι τῆς ἱστορίας.
 Ὀλίγοι δέ εἶναι αἱ διεθνεῖς συνθήκαι αἱ ὁποῖαι
 ἔκτοτε δέν ἐσχίσθησαν ἢ δέν κατεπατήθησαν. Αἱ
 συμβάσεις ὅμως αἱ ἀφορῶσαι τὴν λειτουργίαν τοῦ
 Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐγένοντο ἐν τῇ συνδῶν των πάντο-
 τε σεβασταί· μόνον δέ μεμονωμένοι ἐκτροπαί ἐση-
 μειώθησαν. Καί τοῦτο διότι στηρίζονται ἐπὶ βάσεων
 ἐδραίων, ὡς ἐξυπηρετοῦσαι ὅλων τὰ συμφέροντα, χω-
 ρίς νά ἀντιτίθενται εἰς οὐδενός τῆς πολεμικῆς
 ἐπιδιώξεις.

Εἰς τὸν Ἐρυθρόν Σταυρόν ὀφείλεται ἡ πλεον
 ἀνθρωπιστική μεταχειρίσις τῶν θυμάτων τοῦ πολέ-
 μου, εἰς τὴν νεωτέραν ἱστορίαν. Εἰς αὐτόν ὀφείλε-
 ται ὅτι εἰς ὠρισμένας φάσεις τῶν ἐχθροπραξιῶν
 ἡμβλύθησαν αἱ ἐκ τοῦ πολέμου φρικαλεότητες.

Ἀλλὰ εἰς τὸν ροῦν τοῦ χρόνου ἡ δρᾶσις τοῦ
 Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐπεξετάθη πολὺ πέραν τοῦ ρόλου
 τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου. Ἐγένετο γέφυρα ἐπαφῆς μετα-
 ξύ τῶν διαμαχομένων, ὥστε καί κατὰ τὰς στιγμὰς
 τῶν πλεον σκληρῶν συγκρούσεων νά μὴ λησμονῇ ὁ

ἄνθρωπος τόν ἄνθρωπον.

Καί πέραν τούτων διευρύνων τήν δρᾶσιν του
κατέστη ὁ Ἑρυθρός Σταυρός ὁ ἀνεκτίμητος παραστά-
της τῆς ἀνθρωπίνης δυστυχίας, ἐξ οἰασοῦποτε αἰ-
τίας καί ἄν αὕτη προέρχεται. Ἐγινε ἡ πρώτη φι-
λάνθρωπος ὁργάνωσις τῆς οἰκουμένης καί εἰς τὰς -
- ἄς ἐλπίζομεν μακρὰς ὥρας τῆς εἰρήνης. Κατέστη
οὕτω τερδαστιος ὁργανισμός ἀσκήων ἐπὶ διεθνούς
καί ἐπὶ ἐθνικοῦ ἐπιπέδου κατὰ τρόπον ἀρτίως ὁργα-
νωμένον τό εὐγενές λειτουργημα τῆς περιθάλψεως
τοῦ πάσχοντος ἀνθρώπου.

-X-

Βαθεῖς εἶναι οἱ δεσμοί τῆς πατρίδος μας πρὸς
τόν Διεθνή Ἑρυθρόν Σταυρόν καί πρὸς τόν ἐξ αὐ-
τοῦ ἔλκοντα τήν ὑπαρξίν του Ἑλληνικόν Ἑρυθρόν
Σταυρόν. Δέν δύναται αὕτη ἡ Χώρα νά λησμονήσῃ
τήν συμπαράστασιν τοῦ Διεθνούς Ἑρυθροῦ Σταυροῦ
κατὰ τήν διάρκειαν τῶν πολέμων τοὺς ὁποίους ἐξη-
ναγκάσθη νά διεξαγάγῃ πρὸς ἀπόκτησιν ἢ πρὸς δια-
τήρησιν τῆς ἐλευθερίας της. Δέν δύναται πρό παν-

τός νά λησμονήσῃ τήν συμπαράστασιν του, ὅταν, διαρκούσης τῆς ὑπερτριετοῦς ἐχθρικής κατοχῆς 1941-1944, ὁ λιμός ἐμάστιζε τήν χώραν καί ἐθέριζε τό ἄνθος τῆς ἐλληνικῆς νεότητος. Ἄνευ τῆς ἐνεργοῦ, τῆς ἐπιμόνου, τῆς τολμηρᾶς παρεμβάσεως τοῦ Διεθνoῦς Ἑρυθροῦ Σταυροῦ τά θύματα τῆς σκοτεινῆς ἐκείνης ἐποχῆς θά ἦσαν ἀσφαλῶς πολλαπλάσια ἢ δέ ἐθνική αἱμορραγία ^{θα μάλιν' α} ἀνεπαύγματος.

= Δέν δύναται ἐπίσης νά λησμονήσῃ τήν πολυτίμον, ἔστω καί, ἐν πολλοῖς, ματαίαν συμπαράστασιν του ὅταν ὕπουλοι ἐχθροί ἤρπαζαν χιλιάδας μικρῶν ἐλληνοπόουλων ἀπό τὰς μητρικὰς ἀγκάλας καί τά ἀπήγαγον μακράν τῆς πατρώας γῆς διὰ νά τά μετατρέψουν εἰς ἐχθρούς της.

Ἀλλά καί μεταπολεμικῶς, ὅταν ἀλλεπάλληλοι θεομηνίαι σεισμοί, καί πλημμύραι ἔπληξαν τήν χώραν, πάντοτε ὁ Ἑρυθρός Σταυρός ἦτο παρών, μέ ὅλα τά μέσα του, μέ ὅλας τὰς δυνάμεις του διὰ νά παρὰσχη ^{ἀνιδιολεψῶς} τὰς πάντοτε πολυτίμους ὑπηρεσίας του.

Μήπως ὅμως δέν πρέπει νά σημειώσωμεν καί

τὴν τιμὴν τὴν ὅποιαν προσγεννᾷ εἰς τὸ ἑλληνικὸν
^{ἔξω τῶν ἀνδρῶν} ὄνομα ἢ δρᾶσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ
^{εἰς} εἰς ἄλλας χώρας πληγείσας ἀπὸ ἐμφυλίων πολέμων
^{εἰς} καὶ ἄλλας ^{μιά αἰ. φαλ.} ~~πολεμίων~~; Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς
 τῶν σεισμῶν τῆς Μεσσηνίας μέχρι σήμερον πόσας φο-
 ρὰς δὲν ἔδωκε τιμητικῶς τὸ παρὸν τοῦ ὁ Ἑλληνι-
 κὸς Ἑρυθρὸς Σταυρὸς καὶ ἔξω τῶν ἑλληνικῶν συ-
 νόρων; Προσφάτως καὶ εἰς τὸ Κόγκο καὶ εἰς τὴν
 Λιβύην δὲν ἀπέσπασε τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν πληγέν-
 των πληθυσμῶν καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἄλλων ἐρυ-
 θροσταυρικῶν ὀργανώσεων,

= Τέλος καὶ εἰς τὰς ὥρας τῆς νηνεμίας, ὁ Ἑ-
 ρυθρὸς Σταυρὸς, ἀπερίσπαστος ἀπὸ ἐκτάκτους περι-
 στάσεις, ἐπιτελεῖ τὸ πολὺπλευρον ἔργον τοῦ, γύρω
 πάντοτε καὶ κυρίως ἀπὸ τὴν ὑγείαν τοῦ ἀνθρώπου.
 Ἡ νοσοκομειακὴ περίθαλψις, αἱ πρῶται βοήθειαι,
 ἡ Νοσοκομειακὴ ἐκπαίδευσις χάρις εἰς τὴν ὅποιαν
 διαθέτει ἡ Ἑλλάς μίαν στρατιᾶν / ἐξαιρετῶν ἀδελ-
 φῶν νοσοκόμων, ἡ αἰμοδοσία, τὸ μέγα τοῦτο θέμα

διὰ τὴν ὑγείαν διὰ τὴν σωτηρίαν ^{τά ἔργα} χιλιάδων συναν-
θρώπων, ὅλα αὐτὰ τὰ ἀγκαλιᾷ ὁ Ἑλληνικὸς Ἐ-
ρυθρὸς Σταυρὸς, καὶ εἰς ὅλα ἐπεδίδεται μὲ διαρ-
κῶς λαμπροῦ ἑρας ἀπαδόσεις.

Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ λόγος διὰ τὸν ὅποιον
καὶ ἡ πολιτεία τιμᾷ τὸ ἔργον ^{ἰσχυρῶς} παγίως τὸ ἐνισχύει
κατὰ τὸ μέτρον τοῦ δυνατοῦ.

-X-

Ἐνῷ ὅμως τόσας ἐθνικὰς ὑπηρεσίας προσφέρει
ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, ἐνῷ εἶναι τόσον βαθέως συνδε-
δεμένος μὲ τὴν ζωὴν τοῦ ἔθνους, ταυτοχρόνως εἶναι
καὶ παραμένει ὑπερεθνικὴ ὁργάνωσις. Ἀνήκει εἰς
τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ὄχι εἰς τὰ καθ' ἕναστον ἔθνη.
Εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν περιθάλπει ἄνευ οἰασοδήπο-
τε διακρίσεως ἐχθρούς καὶ φίλους. Οὐδέποτε ποιεῖ-
ται διάκρισιν ἐθνικοτήτων, φυλῆς ἢ θρησκευματος.
Διὰ τὸν Ἐρυθρόν Σταυρόν ὅλοι εἶναι ἐξ ἴσου ἄν-
θρωποι καὶ ἔχουν ὅλοι ἐξ ἴσου τὸ δικαίωμα νά
ζητήσουν ^{ἰσχυρῶς} βοήθειαν ^{ἰσχυρῶς} καὶ ^{ἰσχυρῶς} προστασίαν. ^{ἰσχυρῶς} ἵνα
ὅμως εἶναι σεβαστὴ ἡ τοιαύτη παρέμβασις του, ὁ

Ἐρυθρός Σταυρός ὁφείλει νά μένη καί μένει ξένος πρὸς πᾶσαν πολιτικὴν, φυλετικὴν, θρησκευτικὴν καί φιλοσοφικὴν διένεξιν. Προφανῶς ὁπισθεν αὐτῆς τῆς ἀρνητικῆς στάσεως ἴσταται ἀκλόνητος μία ἄλλη θετικὴ ἡ ἀρχή, ἡ ἀρχή ὅτι ὑπέρανω ὅλων αὐτῶν τῶν διαφορισμῶν ὑπάρχει ὁ ἄνθρωπος οὗτος καθ' ἑαυτόν, ἡ ἀνθρωπίνη ὑπαρξίς ἡ ὁποία αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἔχει ἀξίαν ἀπόλυτον, οἷανδὴποτε καί ἂν ἔχει πολιτικὴν τοποθέτησιν, οἷανδὴποτε φυλῆς καί ἂν φέρει τὰ γνωρίσματα, εἰς οἷανδὴποτε θρησκευτικὴν ἢ φιλοσοφικὴν αἵρεσιν καί ^ἢ ἀνήκει. Ὑπάρχει ἡ ἀρχή, ἡ ὁποία, ἀπὸ ὑψηλοτέρας σκοπιᾶς θεωμένη, εἶναι καί αὐτὴ μία κοσμοθεωρία, μία θετικὴ πίστις, ἡ ὁποία διακηρύσσει ὅτι ἡ πρώτη ἀξία τοῦ ἀνθρώπου δέν ἔγκειται εἰς τὸ εἶδος καί τὴν ποιότητα τοῦ στοχασμοῦ του, ἀλλὰ εἰς τὸ ἅπλουν γεγονὸς ὅτι εἶναι μία ἀνθρωπίνη ὑπαρξίς, πλᾶσμα τοῦ Θεοῦ.

Ἀπὸ οἷανδὴποτε θεωρητικὴν θέσιν καί ἂν ἀναχωρήσῃ τις δέν εἶναι δυνατόν νά μὴν ἀναγνωρίσῃ ὅτι ἡ ἀρχὴ αὕτη εὐηργέτησε τὴν ἀνθρωπότητα καί

ἀνύψωσε τὸ ἐπίπεδον τοῦ ἠθικοῦ πολιτισμοῦ της.
 Ὁ πρακτικὸς ἐξ ἄλλου τρόπου, μὲ τὸν ὁποῖον μετου-
 σιώνη ἡ ἀρχὴ αὕτη εἰς συγκεκριμένους κανόνες,
 εἰς συγκεκριμένους μεθόδους ἐφαρμογῆς, τὴν ἐπέβαλε
 παγκοσμίως καὶ τὴν κατέστησε ^{ἄφραστον} ~~ἀπρόσβλητον~~ ^{ἡγεμονικόν} ~~ἀπρόσβλητον~~,
~~ἡγεμονικόν~~ νόμον κάθε λαοῦ.

= Ἡ ἀρχὴ αὕτη περαιτέρω ἀποτελεῖ καὶ μίαν
 ἀτραπὸν ἡ ὁποία ὁδηγεῖ πρὸς τὴν παγκόσμιον εἰρή-
 νην. Ἀποτελεῖ ἓνα πρῶτον νόμον κοινωνικῆς συμ-
 βιώσεως ὁ ὁποῖος, εἰς ἓν ὀριακὸν σημεῖον, ἀναχαι-
 τίζει τὴν βίαν καὶ ἀνοίγει τὴν πύλην πρὸς τὴν
 ἀλληλεγγύην καὶ τὴν ἀλληλοβοήθειαν. Βεβαίως ἡ ἀ-
 τραπὸς αὕτη εἶναι μακρά. Τὰ πλέον δύσβατα σημεῖα
 δὲν τὰ διέβημεν ἀκόμη. Ἀλλὰ κάποτε θὰ προχωρή-
 σωμεν περαιτέρω καὶ θὰ τιμηθῇ τότε δικαίως ὁ Ἐ-
 ρυθρὸς Σταυρὸς καὶ ὡς εἰς ἀφανὲς πρωτοπόρος τῆς
 παγκοσμίου εἰρήνης. Εἰς πρωτοπόρος, γνήσιος καὶ
 τίμιος ὁ ὁποῖος ἐμπράκτως τὴν φέρει πλησιέστερον
 ἡμῶν καὶ δὲν τὴν καπηλεύεται διὰ νὰ θηρεύῃ θύμα-
 τα μεταξὺ τῶν νέων καὶ τῶν ἀφελῶν.

Ἐν τῇ διαδρομῇ τοῦ χρόνου γεννῶνται διαρκῶς νέα τεράστια προβλήματα εἰς τοὺς κατευθύνοντας τὸ ἔργον τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Αἱ πρόσδοι εἰς τὰς τέχνας τοῦ πολέμου καὶ τῆς καταστροφῆς ἐπιβάλλουν συνεχεῖς προσαρμογὰς καὶ εἰς τοὺς διαμορφώνοντας τοὺς προσφορωτέρους ἐκδότοτε τρόπους ἐκπληρώσεως τοῦ ἐρυθροσταυρικοῦ χρέους. Δὲν πρέπει νὰ ἀμφιβάλλωμεν ὅτι καὶ εἰς τὰ νέα αὐτὰ προβλήματα θὰ δώσῃ ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς τὰς ἐπιτυχεστέρας λύσεις καὶ ὅτι ~~αὐτὸς τὴν δύναμιν τὰς κατὰ~~ θὰ εὕρῃ, ὑπὸ τὸ ἔμβλημα του, ὁ ἄνθρωπος τὸν πρέποντα ἀγτίλογον εἰς τὰ ἐπινοήματα τῶν δυνάμεων τοῦ ~~κοσμοῦ~~. ^{ομοῦ} Δι' αὐτὸν ^{τὸν πόρον} εἰς τὴν συνέχισιν, τὴν ἀνάπτυξιν, τὴν διεύρυνσιν τοῦ ἔργου τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κολουμέθα ὅλοι, Κυβερνήσεις καὶ λαοί, νὰ βοηθῶμεν.

Εἰς τὸν τόπον τὸν ἰδικόν μας, τὸν τόπον ὅπου ἡ εἰρηνικὴ ἐλαία φύεται ὅχι μόνον εἰς τὸ ^{τὴν ἐκπαιδύμεν} ~~κοσμῶν~~ ^{μας} ~~κοσμῶν~~ ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, τὸν τό-

πον ὁ ὁποῖος ἀνήκει εἰς τοὺς σκληρότερον δοκιμα-
σθέντας ἀπὸ τὰ δεινὰ τοῦ πολέμου, τὸν τόπον ὁ
ὁποῖος συνεκέρασε εἰς τὴν παράδοσιν τοῦ τό νῆμα
τοῦ ἐλευθέρου ἀνθρώπου μέ τό νῆμα τῆς χριστια-
νικῆς ἀγάπης, ἡ βοήθεια πρὸς τὸν Ἐρυθρὸν Σταυ-
ρὸν θά εἶναι πάντοτε αὐθόρμητος καὶ θαφιλῆ, / διό-
τι / παραλλήλως πρὸς τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν καὶ τό
ἔθνος τό ἴδιον / βαδίζει ἀκλόνητον τὸν ὁδὸν
τῆς εἰρήνης καὶ διεθνούς ἀλληλεγγύης.-

Qor propoer lo arpeatitum
 ly pnow to dedvot
 Epurpo Skopod.

Tur 24 Yovno 1853 E
 lo Korypivo ly Klaye Sisyphos
 pulyo Bayre nu Avalpion
 yis soo arpeatitum pulyo
 lo arpeatitum arpeatitum.

Ez en Tuxoz y belyo
 . Henri Dunant
 epurpo Bayre y lo
 arpeatitum ly pulyo nu arpeatitum

lo pulyo two Epurpo
 or 'arpeatitum arpeatitum
 arpeatitum pulyo nu
 arpeatitum.

A Novois nu pulyo pulyo
 lo arpeatitum arpeatitum
 soo lo arpeatitum arpeatitum

[illegible]

[illegible]

pe defoluto
 pe ~~troupe~~, pe ~~troupe~~ lin
 sap'gor l'or iguor l'g
 j'g ~~modopu~~ colig l'g ~~ap'g~~
 uer' ~~coler~~ ~~poner~~ colige
 lor ~~moder~~ lor coler g'p
 g'p l'ur p'porov. To 1862
 colyosura l'is ~~ap'pura~~
 lor ~~ior~~ l'ur p'p'g lor ~~log~~
 p'pura uer l'g ~~ap'p'g~~ ~~col~~
 lor ~~g'pura~~ uer coler ~~lor~~
~~ap'pura~~ ~~ap'pura~~ p'pura
 & l'edry ~~g'pura~~ ~~g'pura~~
 l'uloh ~~ap'pura~~ ~~ap'pura~~
 & l'g. ~~g'pura~~ ~~g'pura~~ ~~g'pura~~
 & ~~g'pura~~ ~~g'pura~~ ~~g'pura~~
 l'g ~~g'pura~~ ~~g'pura~~ ~~g'pura~~
 & ~~g'pura~~ ~~g'pura~~ ~~g'pura~~

oarior: culele de copidun
 h' de malsalitudine. ~~h'~~
 aybars ~~cu~~ ayopos, lui
 juloopier la Godpos
 dlepos, yuorlo cu li
 arq, lor oarole obale
 poro de pyorq cu
 h'ora: conyundura.

Ke doolo dole olupfay
 cu ~~ay~~ copios baccu
 is froyctura, g'or de
 ay le ayq port, xups u
 avilidre h' ~~ay~~ ~~ay~~ ~~ay~~
 ordio h' ayqung' cu
 dufes.

Is la Godpos dlepos
 ayqda cupos h' endpandun

lyjia, arader dusoale un
ar avly sporopdas. Gur
z' apoth pyandpoo qo-
janon ly omovpuz un
z' ly yofofen paup
cops ly cipuz. Kalyaly
ovlo lypactio opavigo
emior co di d vov un
co dmas ioravde un
povon yplur ipavovur
to cyri, pulovpuz a ly
apavpuz
~~avavpuz~~ to avpavlos
avpavov. x

bedis em on dapor
ly valpidas yz apor lov
bedis lypavos dapor un
apor lov of avlo 'yavoly

[illegible]

li' aapirig jū dia u li'
pela-puror e' ydpor
li'

Ayā na pela-puror
āli' ydporor dōpūnig
aror, ^{ai} tūpūpa aror
hū puror, ~~aror~~ arorole
o' ~~le dōpūnig na o' ydpor~~
o' lōpūpa klavos uo
aror, pū ^{o'} li' pūa lo,
pū o'g li' dōpūnig lo
da u aroror li' arorole
aroroligors bōndig lo
Yuaos aror dōpūnig
u' aroroligors o' uai'
hū lūnir hū aror
aroroligors o' lo aroroligors

oroxa h' pira lo Gynn
 Epdrou Skopos e' xps
 qyning eoo oroxos
 na' app' dorynig; too
 h' coqj' lo oroxos h'
 Mcooring xpp' oroxos
 ooxg xopj' lo dore h'
 luno lo oapoi lo .
 Gynn ~~the~~ Epdrou. Skopos
 na' ife lo Gynn
 oroxos; Apoxalos na'
 e' lo kqno na' e' lo
 pthim ooxos na' e'
 ptoposim lo qyning
 qyningos.

Tyos na' e' lo xps
 h' m' xps, o Epdrou Skopos

[illegible]

h apph, el vaspain qon colō
ho dypoxipon vaspai ē ardeoon
adon nad carlos, h ardeoon, isocfy
h ononq ~~h ardeoon~~ colē nad carlon
qon ~~h ardeoon~~ ardeoon, ~~h ardeoon~~ ~~h ardeoon~~
~~h ardeoon~~ ~~h ardeoon~~ ardeoon un a
qon ardeooni loardelun, ardeoon
qon un ar ~~h ardeoon~~ qon h propola
h ardeooni denononon (el ardeooni
ardeoon nar ardeoon. Vaspai h
apph, h ononq ardeoon isofyolices ononq
dypoon un nar ardeoon pte ononq
-dypois, pte dypoon ardeoon, ~~h ardeoon~~
h ononq ~~h ardeoon~~ ~~h ardeoon~~ ~~h ardeoon~~
; ~~h ardeoon~~ ~~h ardeoon~~ h ~~h ardeoon~~ ~~h ardeoon~~ ~~h ardeoon~~
dei ~~h ardeoon~~ ~~h ardeoon~~ ~~h ardeoon~~ ~~h ardeoon~~ ~~h ardeoon~~
ho loardelun, apph h lo ardeoon
pyon h un pte ardeoon
vaspai

~~Donc don ne~~
 too manduole uogodew
 pier nas ar anaporia
 by du mes bralos u gni
 anaporiaz als i' app's volz
 anaporiaz du androos
 d'altu uer anaporia lo' cor
 andro los iduod anaporia
 by . O anaporiaz, loon
 pi los d'andro p'andro
 i' app's volz.
 i' anaporiaz uer
 i' anaporiaz p'andro
 i' app's volz; uer anaporia
 anaporiaz uer uer
 uer anaporia p'andro
 uer anaporia, anaporia uer
 uer anaporia

A epse aule apaulice
 ioclyti mei per epse
 4' oiaie edyeri opo lui
 apmoopon cipium. Aa
 lyti na opolo vaxor
 uonwomiz apbawo
 o' oiaie 4' ut opionoi;
 opionoi alexati lui
 bier mei ioclyti lui op
 opo lui epmepion
 na lui epmepion.
 bebaie 4' epse aule
 mei paup. Te opo de
 bali opion ly de la
 eopreapen mox. Aa
 meole da apmepion
 na da ^{ao oiaie} ~~na~~ lyndi bali

Μαίνο ο Ερμής Κεραυ-
 νος εἰς αἶαντος ἀπολοῦσθαι
 τῇ ἀγνοοῖαν ἐμῇ.

Εἰς ἀπολοῦσθαι φίλον
 να λυτο ὁ παῖς ἐφ' ἑαυτὸν
 ἢν πρὸς ἀνακτορας ἡν
 να δὲ ἡν ναυγυαλῆς
 δε κα δυνεῖς διζατὴ κ-
 ἡψι τῷ νῖον να τῷ
 ἐγγυῶ.

καὶ τῇ δαδρῶν τῷ
 πρὸς φίλον δαδρῶν
 καὶ ἡρῶν ἀποδρῶν
 εἰ τῷ νακτορῶν τῷ
 ἐργῶ τῷ Ερμῆς Κεραυ-
 νος ἀποδρῶν εἰς τῷ λυτῷ
 τῷ ἀγίῶ να τῷ να
 ἀποδρῶν ^{ἐπὶ τῷ} ἀποδρῶν

avyis apocryphis nei
 e loir ~~unpobably~~ depar
 yovoty loir apocryphes
 enantok prout ~~unpobably~~
 anapovos loir epodro-
 shovmos prout. In
 opvov n apocryphes
 na e la na ena apocry-
 phes de dno e Epodro
 Epodro e' enantok
 prout na e la e' na e'
 vevv loir naenoi da
 vov e anapovos loir apocry-
 phes avyis, vov lo
 e' hupv lo Epodro Eke-
 pos. E' na vevvov
 na enantok, na ^{discovov} ~~unpobably~~

da cum vantele vadejula
un sigyzi, scoli sapayyus
apo los Epipos Elapoi
to ldro pz bedijs oledpos
los ppoz lg cu uny
un dndois appyepiz

Χειρόγραφο και Σατυρογραφημένο
 κείμενο της ομιλίας
 του Κ.Τ. στο συνέδριο
 Θεάτρον επί Υπ. Προεδρίας
 της Κυβερνήσεως.

χωρίς περ.

(Εμπ. κ. Δ. Μιχαήλ)

ή όταν ήταν
 εν τωρινόμα
 1958-61

Órtales - Tercer copio U
 exa.olo dya - -

Tercer copio - éraoria giron
 li dya - kpya pa exa.olo

1) Anbaria giron ^{anbaria} ~~anbaria~~
 (giron varbado de dya
 exa.olo pa qn varbado
 endy.olo)

Ti endy dya;

a) Moromo dya

Osso

Gyogo Kaleo

Apomata Apoboyz ypin
doyen

a oyo dnygilep
do gyogo Kaleo

2) Kaleo oyo

Eni y oyo fyon

Os Apoboyz - fyon
(oi yola Kaleo)

App yon fyon

by your paper - ~~the~~ (3)

c) = our former experience
 with the people - in the
 natural way to go
 (our people -)

d) to be a little more for
 the people of the world
 H. apartment near the sea

O. Green our daughter
 etc. etc. - etc.

(4)

congratulations

dicendum nunc est
 quod de hunc est
 duplex

per ambage se scribitur
 Julia xix

Max scribitur in hunc
 in inscriptione de hunc
 inscriptionem app. p. p. p.
 T. ad hunc in Festival
 inscriptionem

Monica's for a year
 is his app. price for
 low. - du Reno

To app. deal; ;
 for new ad. to appear
 in the col. of. Port.

Chapman's new ad
 exportation ...

Na. Lyman's for year
 and his exportation

con fustione la que se
 expecta de los con
 pa aridez —

de la a fustione
 = con fustione ...

de la a fustione, con fustione
 para que, sobre la
 la fustione se la de la

Tercera parte
 fustione. —

— La de la a fustione
 con fustione en la fustione

—by. Now, this, says it
all to purpose, says

Sitaram cum eo foz
to bualobula to ayo p
con to ayo andugato

Felasce unu or una,
 amf y andy - pfr - or
 Evana oris - unu or
 brionda oris or la ^{angh} ju
 un oris or la ang andy
 - unu oris la sco adla ^{or} pofa
 or

Alho to vovosho dalo
 dalya pro avrobog
 avrobog -
 avrobog vovosho dalya
 pro avrobog - avrobog
~~pro~~ pro dalya dalya
 vovosho dalya =

Alho avrobog dalya pro
 vovosho dalya dalya
 dalya - dalya dalya
 avrobog dalya dalya
 avrobog dalya dalya

afos' adly' ty' condusfur

Inglaterra en este lugar
de jupen y alu con con
te hystoria 200 xona — (+)

alvador, a outpofur a'
compulato pa ten avalep
de delpa ijen y no en un
opa, en jupen ty' confor
y de ty'pore adly' engage
— (oro y an avalep ty'pore
en un or delpa en ty'pore)

Una balona que la an (10)
 compie de y. Dalg
 de una aro de . . .

(+) por una bado
 la p. y. Dalg con
amoz - como la cep
 en que amoz - la app
 arde por p. y. Dalg con
 bado de Dalg y de
 de Dalg por amoz Dalg
 de amoz

1
11/11/11

Andon y swatyn' lya
 to Dratog

I arbyun swatyn' swatyn'
 ly' swatyn'

Dratog = swatyn' swatyn'.

Arbyun' to Dratog: swatyn' swatyn'
 swatyn' swatyn' is of 4 swatyn'
 swatyn'

Dratog is these

Oratio = λόγιον -

λογος λόγιος = λόγος ἀνθρώπου (46)

λογισμός = ἀριθμολογία λόγος

Εἰς ἀριθμολογίαν ἀριθμῶν.

ἡ ἀριθμολογία = ἡ ἐκ τῆς ἀριθμολογίας
παράστασις

ἐκ τῆς ἀριθμολογίας - ἀριθμολογία

Ὁ λόγος τῆς ἀριθμολογίας ὁ λόγος τῆς

ἀριθμολογίας οὗτος = ἀριθμολογία

(sublime) (exhale)

Εἰς τὴν ἀριθμολογίαν
= ἀριθμολογία ἀριθμῶν

λόγος ἀριθμολογίας ἀριθμῶν

2
 Αρκετά αριστερά
 = (αριστερά αριστερά = ^{πολύ} πιατό-
 γωνια αριστερά.

Και σαν να είχαμε
 αργότερα - να είναι ειδικό
 (σαν δύναμη επιρροής)

στο να είχαμε και άρα

[Μόνο θα ήθελα να είχαμε
 να είχαμε πολύ να είχαμε
 να είχαμε πολύ - Μας είχα
 πόση δύναμη - Μόνο οφεί-
 να να είχαμε πολύ να είχαμε
 πάλι να είχαμε πολύ να είχαμε]

4. *isotopia* ~~et~~ *isotopos* ~~et~~ *isotopos* ~~et~~ *isotopos*

isotopos = *isotopos* ~~et~~ *isotopos* ~~et~~ *isotopos*

isotopos = *isotopos* ~~et~~ *isotopos* ~~et~~ *isotopos*

isotopos = *isotopos* ~~et~~ *isotopos* ~~et~~ *isotopos*

isotopos = *isotopos* ~~et~~ *isotopos* ~~et~~ *isotopos*

isotopos = *isotopos* ~~et~~ *isotopos* ~~et~~ *isotopos*

isotopos = *isotopos* ~~et~~ *isotopos* ~~et~~ *isotopos*

isotopos = *isotopos* ~~et~~ *isotopos* ~~et~~ *isotopos*

isotopos = *isotopos* ~~et~~ *isotopos* ~~et~~ *isotopos*

isotopos = *isotopos* ~~et~~ *isotopos* ~~et~~ *isotopos*

isotopos = *isotopos* ~~et~~ *isotopos* ~~et~~ *isotopos*

3

Delepos - fuz argeor -
fuz gogoros

De una bozane la deal
sa nava inadapila fuz
- de una ~~fuz gogor~~ arge.

eprolupio arge aralut
fuz gogor la d.

(Soh avla purla trop
tetonnel - un arge
qamla arge)

4

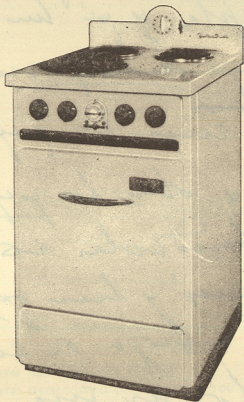
In una spaziosa di
 una fabbrica -
 una legge - una legge
 - la legge lo -
 alla legge - nella legge
 di palazzo

Laonde la legge - la ad-
una la legge, alla una
 palazzo - alla una
avanzata la legge

Kupa le syeon Kalo
 um fogaogon uahy,
 um wady. ganyon
 xus du oxombaz
 a awandrona y a
pelayonue wothupale
 Hye 4 wome ly wofe
 jhale syuon - dros
 xox olz. ganyon le
 pelayonue wofe.

[15.2]

Η ΝΕΑ ΚΟΥΖΙΝΑ ΤΗΣ

Ζεζα
Αμερικανικού τύπου

ΠΕΜΠΤΗ

8/9/55

Οταν στο στομάχι σου αρσενικό
 γ' υγιονική - εγχειρίδιο
 που αρχικά χερό με
 ισχυρή σου του ολογράμ
 γ' υγιονική του στο
 γ' υγιονική του στο
 υγιονική του στο
 υγιονική του στο
 υγιονική του στο

Είκοσιδύο προϊόντα της IZOLA.

Είκοσιδύο σκαλοπάτια στην κλίμακα του πολιτισμού.

Π Ε Μ Π Τ Η

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ
—	—	—	—	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	—

8

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ
—	—	—	—	—	—	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31	—	—	—	—	—

ΙΖΟΛΑ

[15.4]

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Στο ~~Μαγικό~~ Μαγικό Καγόν ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 8/7/55
 Ξέρεις για την χέρη τον;
 Ας δεις αν η χέρη σου έχει τον
 Αν σου φαίνεται γρήγορα - γρή
 Ισχυρότατα ανόητος
 Σου φαίνεται αν έχει ανακατα
 Ας γ' Βαχ το ίδιο σου φαίνεται
 Αν Μαγικό;
 Ξέρεις Μαγικό σου γρήγορα

Η ΙΖΟΛΑ κατασκευάζει 28 διάφορα είδη, που κάνουν τη ζωή πιο ΑΝΕΤΗ, πιο ΥΓΙΕΙΝΗ, πιο ΠΟΛΙΤΙΣΜΕΝΗ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΙΟΥΛΙΟΣ

Κ	Α	Τ	Τ	Π	Π	Σ
—	—	—	—	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

8

ΙΟΥΛΙΟΥ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Κ	Α	Τ	Τ	Π	Π	Σ
—	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	—	—	—

ΙΖΟΛΑ

[15.5]

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Αθήνα 1995

ΠΕΜΠΤΗ

7/7/55

Το ΙΖΟΛΑ είναι

Το καλύτερο δώρο που μπορεί
να δώσει ο γάμος για να ευφρανθεί

ο γάμος.

Να αρχίσει το αίσθημα της
αγάπης και της
φύσης

Το ΙΖΟΛΑ είναι ο
αγαθός φίλος -

Εικοσιόκτώ προϊόντα της ΙΖΟΛΑ.

Εικοσιόκτώ σκαλοπάτια στην κλίμακα του πολιτισμού.

Π Ε Μ Π Τ Η

7

Ι Ο Υ Λ Ι Ο Υ

ΙΟΥΛΙΟΣ

Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ
—	—	—	—	—	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31	—	—	—	—	—	—

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ
—	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	—	—	—

It is your father - and you
 for the children's health
 must be holding - dry.
 for the children of the house.

The children of the house
 must be holding - dry.
 for the children of the house.

Children of the house
 must be holding - dry.

THE NEW

7

TOYALTY

[15.9]

~~Αὐτὸς ἀνέστη ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἦλθεν
 ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ κυρίου~~

Προσέλας (ἐκκλησία καὶ
 οὐδὲν) ἐκ τῆς ἐκκλησίας, ἐκ τῆς
 οἰκίας, ἐκ τῆς ἐκκλησίας
 ἐκ τῆς ἐκκλησίας, ἐκ τῆς
 ἐκκλησίας ἐκ τῆς ἐκκλησίας
 ἐκ τῆς ἐκκλησίας

ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκ τῆς ἐκκλησίας
 ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκ τῆς ἐκκλησίας

ἡ τοιαύτη ἐκκλησία ἐκ τῆς ἐκκλησίας
 ἡ τοιαύτη ἐκκλησία ἐκ τῆς ἐκκλησίας

Y E T A P T H

TOIAYOI

Σ	Π	Π	Τ	Τ	Α	Κ
0	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	—	—	—

YOIAYOI

TOIAYOI

Σ	Π	Π	Τ	Τ	Α	Κ
0	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	—	—	—

জাৱা

[15.8]

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

TETAPTH

67155

Η καρδιά & Ειρήνη
 που σου το αίτημα της
 ψυχής διαφέρει -
 Όχι. Συμβαίνει να είναι
 διαφέρει. Οποιαδήποτε αίσθηση σου
 ως προς - χροίον - θέματα
 Η καρδιά σου είναι καλή
 Η ψυχή σου το αίσθημα
 με τα όνειρά σου, αγαπή τη
 καρδιά σου όνειρά σου.
 Η ΨΥΧΗ κατασκευάζει 28 διάφορα είδη, που κάνουν τη

Η ΗΙΖΟΔΑ κατασκευάζει 28 διάφορα είδη, που κάνουν τη ζωή πιο ΑΝΕΤΗ, πιο ΥΓΙΕΙΝΗ, πιο ΠΟΛΙΤΙΣΜΕΝΗ.

T E T A P T H

ΙΟΥΛΙΟΣ

K	Δ	T	T	Π	Π	Σ
—	—	—	—	—	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31	—	—	—	—	—	—

6

LOYALLOY

ΔΥΓΟΥΣΤΟΣ

K	Δ	T	T	Π	Π	Σ
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	—	—	—

To aidduluno dy Echabeyey. -

Mera pos dappu li aihupa los
dovator - lin idun dappu (anopy
y li qunnis) -

Tim coapovon qavhaz y davor
to coypaluvot (to uala los vopos
los vopos dralot) y los qavkotuvot
lin vopos i coypaluvon to
aidupalos avayotoloy drayny
arh = qavv aiddulun' aguvon.

frayon aidupalos drayny:

hede idun coypov dyp dyp
- myvov - aiddulun -

do lityon vopos to aiddulun. -
- qavv

4 dyp & aly endyuvotas
aly aguvon - (aiddulun - clat)
= dypaluvon. -

ΙΖΟΛΑ

[15.10]

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 30/9/55

Είκοσιοκτώ προϊόντα της ΙΖΟΛΑ.

Είκοσιοκτώ σκαλοπάτια στην κλίμακα του πολιτισμού.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ
—	—	—	—	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	—

30

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ
—	—	—	—	—	—	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31	—	—	—	—	—

Udina aprilo dya
 ffrava como va, m^a ciancia

Spole - oliv. ^{erica} Spade - ~~Spade~~ - ~~Spade~~ - ~~Spade~~

Spoke prima cantus. Dele
Xenaga -
va de yore co'afn los oos
agjovdas eile pe Tour, eile pe O.

1) *Thapsus fragrans* (beaborts) in
arapice a arde, fialgo

Keep anything on hand
Don't be surprised

2) Tl_2O va CrO_3 (as long as
moving - hole as after reaction
appears ...)

d) porous plates (dividing plates)

αα) στην
ββ) εγχο γαυνοδ.

Regulae erigendi sexu adu
abstrahere

To i Polono - to gromno doryc
 Gromno doryc

6/ θαλασσογραφία

Γενική - γραφή (αυτή του ποταμού)

εφαρμογή: αρχαιο θαλάσσιο

Αρχαιο θαλάσσιο = ναυτιλιακή βάρη

αφού παρατηρήσει ο γεωγράφος

δύσκολα ερμηνεύει

Το βιβλίο σου έχει αναπόδραστη

Πολλοί όμως κατ' εφεξ-

ακώς γράφουν σαν Σιδάφνη

γ. το εγγινύσι τοπίον

Αφ' ουκ εστιν Σιδάφνη

αδ - σαρδωνί, γράφει

Βενετία δι' εσθλοτάτους

ποταμούς να αεθλοτάτοις δι'

αγνόντων τον αρχόντα εσθλοτάτου

Σιδάφνη = εσθλοτάτου νεφέλη

οι γεωγράφοι γ

διδόντες αγνώστους ονόματα δι'

λεγειν θαλάσσια

- 3) γυμνασίου πορτών
- 2) Το αρχ. φ = ναί για μισούς
αν δει να ληφθούν τα γόγια
ναύτης σαν χοροδράμα
Ουκ όσον μυστική λήξ η δόξα
και τα παρανοήματα
ανάδραση ή φημ. ουσίας
- 3) Εκτός τα όλη σόγια γέρων ναί
λήξ γόγια

Τι άλλο σόγια γέρων όλη σόγια
λαός αρχ. δόξα

Νόμος ούχ όλη γέρων π' αὐτό
Νόμος ούχ π' αρχ. δόξα

Η Festival ούχ όλη ούχ όλη
όγια

Wapiti ot na clo dealo
 i' orachundho fupayya
 cum or xros don ayilis

Wapiti aitoi to corador
 dy. fupayya dealo
 awoyeyi baom nonom
 juloypa

~~Epa~~ ma fupayya = upoyji
 Odys fupix

To jor ayo, - lo natyabam
 jyor
 Sen natyabam apa jyor lo li
 dikam lo dealo.

To dealo du ma upoyya
 app awoyeyi

Sen ma epachupio oryapaly
 fupayya - alopmy i' nonom

To wapitayya dealo to
 undom ve lo jin

Oh poppi-ago nedapolka is
pato aro na eppurda eppurda
du z'andayges na le ~~de~~ fulan
aro le d.

Bo d. du nam gyosopia. Ooh
^{ipz. 4' non}
dedam dupis, non. das,

Oa aub poppi na cum aypis
Hovay ayo-

He. du ovay aub poro 4' hys
poppi na dda - 4' hys le d.

H hys aro du xopfula aro
du omey (let. senty)

Bo d. dedam curio aro fa
exrais by dratoluly by ayo
jany uado na le ayo
andayals

Oh, dedam bponulu do
pyo aro jaym - aroya yon
pin na -

for living now - for future
counting now

Р. 2. В нас чхочхуно
дэгж - нас арз -
хас о жгс чхочхуно лх арз
хас. В архс о жгс н нас
сонхуно г дхрххуно, архс
3' арз н нас сонхуно г
дхрххуно.

B D. mas 3' domuz ty
 apcz - kcz wamtu omz
 m wlyz 4 kczu kpolym
 kcz wczk kcz kcz kcz
 kcz kcz kcz
 kcz kcz

koto = фараона - человек
 jektongpa - алмаз, камень
 juw y lu entozew

En Mlors dralco ena pa uadi
 lora kpatia idun drayz

kpatia pso opoboty —
 edun drayz

En Mlors dralco ayun
 apaxpa, soa li torpat. en
 li goop. drayz

Corbayer didros li xpa

Bitas va xpa eff. xepud
 kpa dr ena ayun sa to
 kordofpa aote

ky'cauto da pua
 koo fo natip pua dralco
 da pundoa or oppuyt

Ka auto xpa va ^{li} krasfukon
 en ena pua
 da dron adye lora effun
 apaxpa

Karlsfjörður ok íbúar, þjóðsögn
 og Sundberg og dönnun nær-
 næmna gæfjöld;

Á 'eartíð' ginn þess
 annars.

Karlsfjörður þess annars
 = þess þess annars

Á 'eartíð' ginn þess
 og bær og þess
 önnur og önnur

Önnur og önnur
 og önnur

Önnur ginn þess ~~önnur~~
 önnur

Á önnur ginn þess
 önnur - önnur önnur

Karlsfjörður ginn þess
 önnur ginn þess
 önnur ginn þess

Δέχθηκα δαχάριοτο θέμα

α) εδκαιρία για να επικοινωνήσω

β) γιατί θα επιτρέψω - γενίκευση

"Άλλωστε στην Ελλάδα - Ξννοια - Τουρισμό - διασκέδαση

Πρώτα μερικά πρακτικά θέματα χρήσιμα -

να τα έχουν υπ' όψη τους όσοι ασχολούνται είτε

με Τουρ. είτε με Θ.

1) Ανάγκη ψυχαγωγίας (βραδυνης) και άνδμεσα σε αυτές
θέατρο.

Χρέος πολιτείας που κάνει Τουρ. να ενισχύση

2) Τί Θ. να ενισχύση (από τουριστ. σκοπιᾶς - διότι από
ἄλλων απόψεων ἄλλα)

α) μουσικό θέατρο (διεθνῆς γλῶσσα)

αα) ὄπερα ββ) ἑλαφρό μουσικό θέατρο

Πολιτεία ἐχισχύει ὄπερα που ἄλλως δύσβατη

Τί ὄπερα, τί ἑλαφρό =

Τό ἰδιότυπο - τό ἑλληνικό στοιχεῖο

"Ἐχομε τέτοια στοιχεῖα

- 2 -

β) θέατρο πρόζας

Γλώσσα - φραγμός (έκτός από μύστας ολίγους)

*Εξαίρεσις : άρχαίο θέατρο

*Αρχαίο θέατρο = καθιερωμένη βασική δέξα παγκο-
σμίου πολιτισμοῦ

θεμέλια ευρωπαϊκού

Τό βλέπουν όπως ιερή ακολουθεία

Τούτο όμως κατ'έξοχή

στούς χώρους όπου διδάχτηκεΨ. στο Έλληνικό τοπέιο

*Αλλά καί ή διδασκαλία

έδω - παράδοση μεγάλη

Βρήκαμε τόν έπιτυχέστερο τρόπο να αποδώσμε τήν

συγκίνηση πού πρέπει προκαλεῖ

Διδασκαλία = έπίτευγμα νεοελλ. πολιτισμοῦ μας

διεθνούς σημασίας συμβολή στή τέχνη θεάτρου

Στό Άλυτο πρόβλημα δώσαμε λύση. "Ασχετα θρθόδοξη &

φιλολογικῇ πού μάς πλησιάζει όσο μπορεῖ στήν οδοία

(θυσιάζοντας ότι κατ'ανάγκην πρέπει)

- 3 -

"Έγινε μιά μεμετρημένη προσαρμογή που δέν είναι
 άπιστία

γιατί μάς οδηγεί στη κατανόηση τών μονίμων
 στοιχείων

Βρήκαμε τήν πιό σωστή έξισορρόπηση λόγου -
 μουσικής - κίνησις ρυθμικής

Πάντως τό δράμα όπως τό δένομε προσελκύει ξένους-
 δημηγούρους

'Η αίτία 1) 'Αρχ. δραμ. = σάν συμφωνία

Χωρίς κατανόηση τών καθ'έκαστον λεγομένων -
 νοεΐται ή μουσική μορφή του συνόλου

αύξηση - ύφεση πάθους

"Ο,τι μπορεί πολύ καθαρότερα νά μάθω από ένα έγχειρίδιο
 ψυχανάλυσης δέν μ'ένδιαφέρει νά τό ζητήσω από τό θ.

Τό θ. δέν κάνει φιλοσοφία. Ούτε διδάσκει ψυχολ. ή κοιν.
 θεωρίες, κοιν. θέσεις

"Όλα αυτά μπορεί νά είναι άφορμές

'Η ούσία άλλου -

καί τήν οδοία αὐτή μόνο ἡ τέχνη μπορεῖ νά διδάξη-
 ἡ τέχνη τοῦ θ.

Ἡ τέχνη πού δέν χωρίζεται ἀπὸ τήν ποίηση (

τό θ. διδάσκει ἐκεῖνο πού ξεπερνάει τίς δυνατότητες
 τῆς ἀπλῆς λογικῆς καθὼς καί τοῦ ἀπλοῦ αἰσθήματος

Ὅ,τι διδάσκει βρίσκεται στό θπου λογική-
 αἰσθημα ἔχουν γίνεῖ ἓνα

νομίζω ὅτι καί ἔτσι θέατρο ἡ οὐσιαστικωτέρα

ψυχαγωγία ἐκείνη πού χρέος δώσῃ πολιτεία

ψυχαγωγία αὐτοῦ τοῦ ἐπιπέδου δηλ. ψυχαγωγία θεάτρου

ἀποτελεῖ βασική κοινωνική λειτουργία

Εἶναι ψυχαγωγία = κυριολεξία ὁδηγός ψυχῶν

τό λέν πολλοί - τό καταλαβαίνουν

ἀν καταλαβαίνουν παρὰ λίγοι τό τί διδάσκει τό

θέατρο.

τό θέατρο δέν εἶναι κήρυγμα ἀλλά ἀποστολή

ἀν εἶναι ἐργαστήριο παρὰματος ψυχολογίας θ ἀτομικῆς
 ἢ κοινωνικῆς

τό παρεφθαρμένο θέατρο κινδυνεύει νά γίνη ἡ μεγαλο-
 πρέπεια μορφῶν

2) Τό άρχ. άρ. = καί γιά εκείνους πού δέν κατανοοῦν

τό λόγο νοεῖται σάν χοροδράμα

Διότι όλου γνωρίζουν τοὺς μῦθους

Καί ἔτσι παρακολουθοῦν ἀναβαθμούς τίς δραμ.

συγκρούσεις.

3) Ἐκτός τοῦ ὅτι πολλοί ξέρουν καί τόν λόγον

Γι' αὐτό συρροή ξένων στίς παραστάσεις άρχ.

δράματος.

Πολλοί ἔρχονται Ἑλλάδα γι' αὐτό προσκύνημα γιά

άρχ. θέατρο

Στά FESTIVAL πάντα πρωτεύων ρόλος

μιά ἐνιαία οὐσία - μιά ἐνιαία ποιητική οὐσία

Τό θ. δέν εἶναι φιλοσοφικός διάλογος - εἶναι πράξη-

Καί ὁ λόγος ὑπηρετεῖ τήν πράξη . Καί δέν ἀρκεῖ ὁ λόγος

νά εἶναι ποιητικός καί δραματικός, πρέπει ἡ πράξη νά

εἶναι ποιητική καί δραματ.

Τό θ. εἶναι ἡ ποίηση τῆς πράξης - χωρίς ποιητική

οὐσία δέν ἀντέχει ἡ τεχνική δεξιότητι

Αὐτό ὑπῆρξε τό μεγάλο θέατρο παντοῦ πάντοτε

- 6 -

Πρόγρ

Αυτό = Ψυχαγωγία = κοινωνική λειτουργία - στην
 όπηρεσία ξένων καί τῶν ἐντοπίων

"Ενα τέτοιο θέατρο εἶναι γιά κάθε τόπο τερψοτία
 ἡθική δύναμη.

Τερψοτικό μέσο προβολῆς - ἔθνική διαφήμιση

"Ενα τέτοιο θέατρο παρασάγγας πῶς τῆς
 τουριστικῆς καί τῆς ἐμπορ. διαφημίσεως

"Επιβάλλει διεθνῶς τή χώρα

Βέβαια νά ἔχη ἑλλ. σφραγίδα. "Αλλά δέν εἶναι
 ἀνάγκη νά τό ἐπιδιώξουμε αὐτό.

"Αφ' ἐαυτοῦ θά γίνη

"Από ἀνάπτυξη ζωῆς θεάτρου θά γεννηθοῦν οἱ συγγραφεῖς

Καί αὐτοί χωρίς νά τό ἀναζητήσουν ἄν εἶναι γνήσιοι,

θά δώσουν ἄθελά τους ἑλλην. σφραγίδα.

Φαντάζεσθε ὅτι

νά δώσουν σκανδιναυική σφραγίδα;

"Αφ' ἐαυτῶν ἔγιναν μεγάλοι σκανδιναβοί .

Καί διότι μεγάλοι σκανδιναβοί = μεγάλοι γιά ὅλην
 ἀνθρωπότητα.

- 7 -

Ἡ Ἑλληνικότητα πᾶσι πολὺ πρὸ βαθιὰ ἀπὸ λαογραφικὰ στοιχεῖα ποὺ στήν ἐπιφάνεια

πιστεύω πᾶς αὐτὸ μπορεῖ νὰ τὸ πετύχῃ.

Στὴν ὕρική ποίηση τὰ 200 χρόνια

Ἄν συντρέξουν ὀλικές προϋποθέσεις - θὰ ἔχῃμε ἐπιδόσεις.

Καί τότε ὑπηρεοῖα ὅχι μόνο στοὺς ξένους μας - τοὺς ντόπιους ἀλλὰ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα

Είμαι πολύ εύτυχής που μου δίνεται η ευκαιρία να επικοινωνήσω με τον κόσμο που θεραπεύει την τέχνη του θεάτρου, την αγαπάει ή την ενισχύει. Είναι ο κόσμος που κατέχει, μέσα στη ζωή ενός λαού, μια θέση έντελως ιδιότυπη και δύσκολη, και που για αυτόν όλοι όσοι συνδέονται κατά κάποιον τρόπο με το πνεύμα, αισθάνονται μια ξεχωριστή στοργή και ένα ενδιαφέρον ιδιαίτερο. Πρό παντός αισθάνονται την υποχρέωση να αναζητήσουν τους τρόπους με τους οποίους θα γίνει δυνατό να δοθεί μια μεγαλύτερη ώθηση στο Ελληνικό θέατρο, σκοπό που επιδιώκουν υπό τις σημερινές συνθήκες, τις υλικές και τις ηθικές.

Διάλεξα ένα θέμα που κάπως συνδέεται και με τις δικές μου πολιτικές ενδιασχολήσεις, δηλαδή συνδέεται με τον τρόπο της προβολής της χώρας μου στο εξωτερικό, και επομένως όλων των άξιων που περιλαμβάνει η έννοια "Ελλάδα". Μέσα σ'αυτές βέβαια κατέχει μια σημαντική θέση και το θέατρο.

Θα ήθελα να αρχίσω πρώτα από τα πιο πεζά θέματα για να καταλήξω ύστερα σε μερικές θεωρητικότερες παρατηρήσεις.

Δέν νοείται προσπάθεια προβολής της χώρας, μιας χώρας οποιασδήποτε, πρό παντός της Ελλάδος, χωρίς την προβολή του θεάτρου της. Το ένα δε χωρίζεται από το άλλο. Και για να είμαι άκρως συγκεκριμένος, δέν νοείται προσπάθεια επικοινωνίας με τον ξένο, χωρίς, από δικής μας πλευράς, να του προσφέρουμε αυτό το αγαθό που λέγεται θέατρο. Και για αυτό είναι ανάγκη να δούμε πώς μπορεί να βοηθήσει η Πολιτεία ώστε να κατορθώσει το θέατρο εκείνο που μπορεί, αυτό που πρέπει να προσφέρει. Βέβαια, στην πολύ άπλη και προσγειωμένη μορφή το θέμα τίθεται ως εξής: Έχουμε ξένους από όλες τις χώρες του κόσμου. Πώς

θα τούς δείξουμε τὸ Ἑλληνικὸ θέατρο;

Μὲ τὸ θέατρο πρόζας, ἔχουμε μιὰ πολὺ μεγάλη δυσκολία, τὴ δυσκολία τῆς γλώσσας. Ἐκεῖ, ἡ προσπάθεια τῆς προβολῆς εἶναι δύσκολη. Ἐκεῖ ὅπου εἶναι πιὸ εὐκόλυ εἶναι στὸ Μουσικὸ θέατρο. Τὸ Μουσικὸ θέατρο ἔχει ἓνα διεθνῆ χαρακτηριστῆρα, καὶ ἔτσι μπορεῖ νὰ προβληθῇ τὸ Ἑλληνικὸ μουσικὸ θέατρο, καὶ σὰν μελοδράμα, καὶ σὰν ἐλαφρὸ θέατρο. Δὲν σᾶς κρύβω, ὅτι ἀπὸ καθαρὰ τουριστικὴ ἄποψη, ἡμιὰ πολὺ περὶ ἄποψη, εἶναι πρώτη ἀνάγκη νὰ παρέχουμε στὸν ξένο τὴν φυχαγωγίαν τοῦ Μελοδράματος καὶ τοῦ ἐλαφροῦ Μουσικοῦ θεάτρου.

Ὅπως σᾶς εἶπα, γιὰ τὸ θέατρο πρόζας ὑπάρχει ἡ δυσκολία τῆς γλώσσας, πού δυστυχῶς κατὰ ἓνα μεγάλο ποσοστὸ, εἶναι ἀνυπέρβλητη. Βέβαια, ὑπάρχουν καὶ οἱ ξένοι πού ἀσχολοῦνται μὲ τὸ θέατρο, καὶ πού ὅταν ἔχουν ὅθι ἓνα ἔργο στὸ ἐξωτερικόν, ἐνδιαφέρονται νὰ τὸ δοῦν καὶ ἐδῶ, παιγμένο ἀπὸ ἓνα ἑλληνικὸ θέατρο, γιὰ νὰ ἐπισημάνουν τὴ διαφορὰ τῆς νοοτροπίας, τὴ διαφορὰ τοῦ τρόπου τῆς προβολῆς ἐνὸς ἔργου ἀπὸ ἓναν ἑλληνικὸ θέατρο, σὲ σύγκριση μὲ τὸ θέατρο πού εἶδαν στὸν τόπο τους, ἔστω καὶ ἂν δέν καταλαβαίνουν τὴ γλῶσσα μας. Ἀλλὰ αὐτοὶ εἶναι βέβαια οἰμῦστες, οἱ λόγιοι. Αὐτοὶ δέν μπορεῖ νὰ μᾶς ἀπασχολήσουν.

Ἐξαίρεση μεγάλη ὑπάρχει μόνο μιὰ, τὸ Ἀρχαῖο δράμα. Τὸ ἀρχαῖο δράμα, εἶναι, ἂν θέλετε, κατὰ κύριο λόγο θέατρο πρόζας, καὶ εἶναι χωρὶς ἀμφιβολίαν τὸ θέατρο πού ἔχει μιὰ καθολικὴ προβολή. Καὶ κατὰ περισσότερο. Κατορθώσαμε πραγματικὰ νὰ ἀνεβάσουμε τὸ ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ δράμα καὶ τὴν κωμῳδίαν σὲ ἓνα τέτοιο ὕψος, ὥστε πραγματικὰ νὰ τὸ ἐμφανίσουμε μὲ διεθνεῖς ἀξιώσεις. Δικαίως ἔχουμε τὴν πεποίθησιν πὼς ἡ ἐμφάνισή του στὸν τόπο μας ἀποτελεῖ ὅχι μόνο μιὰ συμβολὴ στὴν ἐθνικὴν μας προβολή, ἀλλὰ μιὰ συμβολὴ στὸν πανανθρώπινον πολιτισμόν.

σμό. Ἀρχαῖο ὄραμα βέβαια μπορεῖ νά παίζεται παντοῦ. Στὴν ἀφηρημένη του ὑπόσταση μπορεῖ νά ὑπάρχει ὅπου καὶ ἂν τὸ τοποθετήσῃ κανεὶς. Ἀλλὰ ἡ τοποθέτηση τοῦ ἀρχαίου ὁράματος στὸ ἀρχαῖο θέατρο, ὅν ἔχει μόνο ρωμαντική σημασία, εἶναι πραγματικά ἡ τοποθέτησή του μέσα στὸ φυσικό του πλαίσιο. Καὶ αὐτὸ βέβαια μόνον ἡμεῖς μπορούμε νά τὸ δώσουμε. Προσπάθησαν νά τὸ δώσουν στὴ Σικελία οἱ Ἰταλοὶ καὶ στὴ Νότιο Γαλλία οἱ Γάλλοι, χωρὶς νά μπορέσουν νά προσφέρουν, μέχρι σήμερα τοῦλάχιστον, τίποτε πού νά συγκρίνεται μὲ κεῖνο πού πρόσφερε ὁ δικὸς μας ὁ θεατρικὸς κόσμος στοὺς δικούς μας τοὺς ἀρχαίους θεατρικούς χώρους.

Γιατί αὐτὴ ἡ ἐξαίρεση; Γιατί τὸ ἀρχαῖο ὄραμα ἀντέχει, ἂν καὶ θέατρο πρόζας, σὲ ἓνα ξένο ἀκροατήριον; Νά μοῦ ἐπιτρέψετε νά σημειώσω ἐδῶ, πῶς λόγω τῆς ἀρμοδιότητάς μου σὰν Ὑπουργὸς τοῦ Τουρισμοῦ, ἔχω διαπιστώσει στατιστικά τὴν ἐτήσια αὐξηση τοῦ ποσοστοῦ τῶν ξένων πού παρακολουθοῦν τὸ ἀρχαῖο ὄραμα εἴτε στὴν Ἐπίδαυρο εἴτε στὸ θέατρο Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ. Καὶ ἡ αὐξηση αὐτὴ τοῦ ποσοστοῦ ὀφείλεται κατὰ τὴ δική μου γνώμη, στὸ ὅτι τὸ ἀρχαῖο ὄραμα νοεῖται καὶ χωρὶς τὴν κατὰ λέξη τοῦλάχιστον κατανόηση τοῦ λόγου. Γιατί; Διότι τὸ παρακολουθοῦν οἱ ξένοι, ὅπως ἴσως τὸ παρακολουθοῦν καὶ μερικοὶ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ μας, πρὸ πολὺ σὰν μιὰ ἱερὴ ἀκολουθία παρὰ σὰν ἓνα διάλογο πεζὸ ἢ στιχουργημένο.

Θά ἤθελα νά τολήσω χωρὶς νά εἶμαι εἰδικὸς νά πῶ καὶ κάτι παραπάνω. Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο παρουσιάζεται τὸ ἀρχαῖο ὄραμα εἶναι καθὼς ξέρετε πάντοτε ἀμφισβητούμενος. Καὶ θά εἶναι. Γιατί ἀποξενωθήκαμε ἀπὸ τίς θρησκευτικὰς ρίζες, ἀπὸ τίς ὁποῖες ξεκινάει τὸ ἀρχαῖο ὄραμα καὶ ὅν μπορούμε νά ἀνατοποθετήσουμε τὸ ἀρχαῖο ὄραμα στὴν ἴδια βάση καὶ πάνω στίς ἴδιες προϋποθέσεις, πάνω στίς ὁποῖες τὸ τοποθετοῦσαν οἱ ἀρχαῖοι, σὰν ἓνα

μεγάλο θρησκευτικό, πολιτικό και κοινωνικό γεγονός της πόλης. Δεν τό μπορούμε αυτό. Παρ' όλα αυτά, σάν όλα τά μεγάλα έργα, τό άρχαίο δράμα έχει στοιχεῖα πού ξεπερνούν τό χρόνο και όλες τίς κοινωνικές πρόσκαιρες συμβατικότητες. Και κατωρθώσαμε μέ τόν τρόπο πού τό παρουσιάζουμε, πιθανά όχι τόν άπόλυτα φιλολογικά πιά όρθόδοξο, νά δώσωμε στό νέο άκροατή, οἷης έποχής μας τόν άκροατή, νά δώσωμε καί από τήν μεταφυσική θάλεγα και αίσθητική ούσία του άρχαίου δράματος ό,τι πιά πολύ δόθηκε ως σήμερα. Δεν λέω πώς δεν θά βρούμε στό μέλλον μιά λύση άκόμη άνώτερη, πού θά έπιτρέψει νά ρθούμε πιά κοντά στό μεταφυσικό κέντρο, στην μεταφυσική ούσία του άρχαίου δράματος, πιστεύω όμως πώς έμεῖς, μέ τή σχεδόν πιά έπίσημα καθιερωμένη μέθοδο παρουσίασης του άρχαίου δράματος, πλησιάσαμε περισσότερο, σέ κείνο πού μπορεί από τό άρχαίο δράμα νά δώση κανείς στό σύγχρονο άκροατή. Αυτό αποτελεί ένα έπίτευγμα όχι πιά των άρχαίων προγόνων, αλλά έπίτευγμα του σύγχρονου έλληνικού θεάτρου. Και μέ αυτό τό έπίτευγμα κατωρθώσαμε νά κάνουμε τό άρχαίο δράμα τό σημαντικότερο μέσο προβολής του έλληνικού θεάτρου σέ όλο τόν κόσμο.

"Έγινε μιά θάλεγα μετρημένη, άς πω έτσι τή λέξη, προσαρμογή στην ψυχή και στην ψυχολογία και στους κοινωνικούς όρους της σύγχρονης ζωής πού επέτρεψε αυτή τήν έπικοινωνία του άκροατή του 1960 μ.χ. μέ τό συγγραφέα του 400 και 470 π.χ.

470 400
 (Ο ξένος πού παρακολουθεῖ ένα άρχαίο δράμα, τό αίσθάνεται σάν μιά έερή άκολουθία. Φαντάζομαι όμως πώς τό αίσθάνεται και σά μιά μουσική συμφωνία. Γιατί εῖναι μιά μουσική συμφωνία. Από τήν προσωπική μου έλλωστε έμπειρία διδάχθηκα νά σκέπτομαι άρχιτεκτονικά τή μουσική συμφωνία, ξεκινώντας άκριβώς από τήν άρχιτεκτονική του άρχαίου δράματος πού τήν αίσθάνομαι και αυτή σάν

μιά μουσική συμφωνία, μέ τίς δικές της εξάρσεις, τά άν-
τάντε της, τά άλλέγκρο της, τήν ύφεση καί τή όίεσή της
ός ποϋμε. Τήν αίσθάνεται όσφαλώς έτσι καί ό ξένος, καί
γι' αυτό μπορεί νά ξεπεράσει τήν άγνοια τοϋ λόγου.

Τήν αίσθάνεται πάρα πέρα, καί αυτό εΐναι κάτι πιό
συγκεκριμένο, καί σάν ένα χορόδραμα. Γιατί έχει καί αυτό
τό στοιχεΐο τό άρχαΐο όρᾶμα, γι' αυτόν πού ξέρει τό μϋθο
του. Καί αΐ μϋθοι τῶν άρχαίων όραμάτων, οΐ πιό πολλοί
τούλάχιστον, εΐναι παγκόσμια γνωστοί. Ό κοινός εύρωπαΐ-
ος τούλάχιστον, λίγο ή πολύ, ξέρει τούς περισσότερους
άπό τούς άρχαίους μϋθους. Τέλος ύπάρχουν πολλοί ξενοι,
πού έστω καί σέ μετάφραση, κάποτε έχουν διαβάσει αυτά
τά όράματα, καί χωρίς νά μπορούν νά παρακολουθοϋν λέξη
μέ λέξη τό λόγο τοϋ ήθοποιού, παρακολουθοϋν όμως τίς με-
γάλες γραμμές καί τήν πορεία, τίς καμπϋλες όλες, πού
διατρέχει τό πάθος διά μέσου τοϋ όράματος. Γι' αυτό τό
λόγο τό άρχαΐο όρᾶμα, άν καί έργο πρόζας, άν καί εΐναι
έργο πού κατά συνέπειαν όέν νοεΐται όπως ένα άπλό σύγχρο-
νο θεατρικό έργο, έν τούτοις, άποτελεΐ ένα άπό τά καλλι-
τερα καί τά πιό άποτελεσματικά άπό κάθε πλευρά, μέσα
έπικοινωνίας μέ κάθε ξένο, μέ κάθε εύρωπαΐο τούλάχιστον.

Πιστεύω λοιπόν πώς ή πολιτεία θά στρέψη τήν προσο-
χή της όχι μόνον στήν προστασία αϋτοϋ τοϋ τομέος αλλά
θά τόν βάλη στό κέντρο τῶν ένδιαφερόντων της, ένδιαφε-
ρόντων πού ξεκινοϋν άπ' τήν άπλή σκέψη ότι συμφέρει ύλικά
ή προβολή αϋτοϋ τοϋ άγαθοϋ, καί φθάνουν, αϋξάνοντας ως
τήν ύψηλότατη έπιταγή πού ύπαγορεύει τήν καλλιέργεια τοϋ
άρχαίου όράματος. Γιατί τό άρχαΐο όρᾶμα άποτελεΐ ένα άπό
τά άνώτατα έπιτεϋγματα καί τοϋ νεωτέρου έλληνικοϋ πολι-
τισμοϋ, γιά τόν τρόπο πού κατάρθωσε νά έκφράση ύστερα
άπό τόσους αΐώνες τήν οϋσία ένός έργου, πού βέβαια όέν
άνήκει πιά παρά κατά τά πολύ βαθεία του στρώματα στήν
ϊδια ψυχολογία μέ τήν δική μας. Γιατί, κάτι άπό τοϋ άρ-

χαίου Έλληνα τήν ψυχή τό διατηροῦμε ἀκόμα. Πιστεύω ὅτι τά βαθύτερα, τά μεταφυσικά στρώματα, κάθε ἑλληνικῆς ψυχῆς εἶναι ὅμοια μέ τῆς ἀρχαίας ψυχῆς. Αὐτά δέν ἔχουν ἀλλάξει. Ἀλλά πόσοι εἶναι ἐκεῖνοι πού φτάνουν ὡς αὐτά τά βαθύτερα στρώματα τῆς ἰδίᾳς των ψυχῆς;

Πιστεύω λοιπόν πῶς τό θέατρο, καί στίς μορφές τοῦ Μουσικοῦ Θεάτρου, καί στή μορφή τοῦ πεζοῦ Θεάτρου, κυρίως τοῦ ἀρχαίου, ἀποτελεῖ τό καλλίτερο μέσο προβολῆς πού διαθέτει ὁ τόποςμας τούτη τῇ στιγμή, καί μαζί ἀποτελεῖ ἕνα εἶδος κοινωνικῆς λειτουργίας πού δέν ἔχει μόνο σημασία γιά τήν πρός τά ἔξω προβολή τοῦ τόπου μας ἀλλά καί γιά τήν ἐσωτερική καλλιέργεια γενικά τοῦ ἀνθρώπου.

Τώρα, μιά πού κατέλαβα αὐτό τό βῆμα, θά μοῦ ἐπιτρέψετε νά ὡς ἀπασχολήσω καί μέ ἕνα ἄλλο γενικώτερο θέμα. Τί ζητᾶμε ἐμεῖς ἀπό τό θέατρο, ὅταν μέ τέτοιο πάθος ὑποστηρίζουμε αὐτή τήν προβολή του καί τήν ἐνίσχυσή του; Θά ἤθελα νά δώσω ἐδῶ μιά προσωπική ἐξήγηση, νά κάνω μερικές διακηρύξεις γιά τό πῶς ἐγώ τό βλέπω.

Τό θέατρο ἐν πρώτοις πού ἔχει αὐτή τῇ βαρύτητα μέσα στή ζωή δέν εἶναι κήρυγμα, καί ὅσοι φαντάζονται πῶς θά πᾶνε στό θέατρο γιά νά διδαχθοῦν ὅπως διδάσκονται ἀπό ἕναν ἱεροκήρυκα στήν ἐκκλησία, αὐτοί δέν καταλαβαίνουν ἀπό θέατρο. Αὐτό θά ἔπρεπε νά τό ἀντιληφθοῦν κυρίως οἱ παιδαγωγοί μας, οἱ διδάσκαλοι μας, γιά νά καταλαβαίνουν νά ξεχωρίζουν τά ἔργα πού ^{ἐν}φαίνεται πῶς διδάσκουν, δέν διδάσκουν τίποτε, καί δέν μεταδίδουν τίποτε στήν ψυχή τοῦ νέου, ἀπό τά ἔργα πού δέν φαίνεται νά διδάσκουν, καί ἔτσι πρέπει, καί πού ὅμως πραγματικά διδάσκουν. [Ἀλλά τί διδάσκουν; Θά τό δοῦμε αὐτό.]

Τό θέατρο δέν διδάσκει ψυχολογία. Οὔτε κοινωνική ψυχολογία, οὔτε ἀτομική ψυχολογία. Τό θέατρο δέν ἔχει

ὅποιοι εἶναι ἀλώβητοι ἀπὸ ἑνα σωρὸ κακούς ἐπηρεασμούς
 τῶν ὁποίων ἡ παρουσία ἐξηγεῖται σὲ ἄλλες χῶρες, θά ἤθελα
 νά μὴ λομονήσουν ποτέ ὅτι τὸ θέατρο δὲν ἔχει τὴν πρα-
 κτικὴ ἀποστολὴ νά διδάξῃ σὰ δάσκαλος ἢ νά φηχαναλῶσθ
 σὰν ψυχολόγος ἢ νά φιλοσοφῇσθ σὰν φιλόσοφος ἐπιστήμονας.
 Τὸ θέατρο εἶναι τέχνη καὶ εἶναι πρῶτα ἀπ' ὅλα ποίηση. Κάθε
 τέχνη εἶναι ποίηση, LATISSIMO SENSU. Μὲ τὴν ποίηση μπο-
 ρεῖ νά ἐκφράσῃ ὅτι θέλει. Δηλαδή, γιὰ νά εἶμαι ἀκόμη
 πὶ ἀκριβέας, τὸ θέατρο διδάσκει, καὶ πρέπει νά διδάσκῃ.
 Τί ὅμως; Ἐ "Οχι ἐκεῖνο πού διδάσκεται μὲ τὸ λόγος, ἀλλὰ
 ἐκεῖνο πού σὲν μπορεῖ νά διδαχθῇ μὲ τὸ λόγος. Τὸ θέατρο
 ἐκφράζει κάτι πού εἶναι πέρα ἀπὸ τὸ λόγος. Φθάνει σὲ ἕνα
 ὄριο, ὅπου λόγος καὶ αἴσθημα ἐνώνονται σὲ μιὰ ἐνιαῖα
 μεταφυσικὴ οὐσία. 'Εκεῖ εἶναι ἡ θέση τοῦ θεάτρου. 'Εκεῖ
 δημιουργεῖ τὸ θέατρο, ἐκεῖ ἐκφράζει τὸ θέατρο τὴν οὐσία
 του. "Οποιοι στὸ θέατρο σταματοῦν μόνο στὸ λογικὸ ἢ μόνο
 στὸ αἰσθηματικὸ στοιχεῖο καὶ δὲν φθάνουν σὲ κεῖνο τὸ
 σημεῖο ὅπου αὐτὰ τὰ δύο συγκερνῶνται σὲ μιὰ μοναδική
 οὐσία, πού εἶναι πάνποτε ποιητικὴ, αὐτοὶ δὲν ἔφθασαν
 στὸ θέατρο ἐκεῖνο πού ἀντέχει στὸ χρόνο.

'Αλλὰ ὑπάρχει καὶ κάτι ἄλλο. Τὸ θέατρο δὲν εἶναι
 οὔτε φιλοσοφικός, οὔτε ποιητικός διάλογος. Εἶναι ποίηση
 ὅχι τοῦ λόγου, ἀλλὰ ποίηση τῆς πράξης. 'Ο λόγος εἰς τὸ
 θέατρο πρέπει πάντοτε νά ὑπηρετεῖ τὴν πράξη. Καὶ στὸν
 καιρὸ μας, ἀλλὰ καὶ σὲ ἄλλες ἐποχές, ἔως μάλιστα περισ-
 σότερο, στίς ρωμαντικές, ξεχνιοῦνται οἱ συγγραφεῖς, καὶ
 ἀντὶ νά κάνουν πράξη, ~~ἀκάναν~~ ποιητικούς διαλόγους. Τὸ
 θέατρο πρέπει νά εἶναι ποίηση, ἀλλὰ ποίηση τῆς πράξης,
 ἐνωματωμένη στήν πράξη, καὶ ὁ λόγος εἶναι μόνο θεραπει-
 νίδα αὐτῆς τῆς πράξης. "Οπου αὐτὸ δὲν συμβαίνει, τότε
 τὸ θέατρο εἶναι ἀπλῶς ἕνα ποίημα πού διαβάζομε θαυμάσια,
 ὅπως θαυμάσια διαβάζομε τὰ θεατρικὰ ἔργα τοῦ ROBERT
 BROWNING, ἀλλὰ πού βέβαια δὲν παίζονται στὸ θέατρο.

Νομίζω πῶς τὸ μεγάλο θέατρο εἶναι πάντα ἔτσι.

Ζητώ συγγνώμην από τό άκροατήριό μου, γιατί είπα πράγμα-
τα πού είναι κοινοτοπείες. Γιατί τίς είπα όμως, άφού ήξερα
ότι είναι κοινοτοπείες; Γιατί ζούμε σέ μιάν εποχή πού είναι
ανάγκη κάποτε, κάποιος νά αναλάβη τόν ένοχλητικό ρόλο
τοῦ ανθρώπου πού λείει κοινοτοπίες, πού ξεχνιούνται, ένῳ
δέν πρέπει νά ξεχνιούνται από εκείνους πού, όντας έξω
από τήν εύρωπαϊκή καί τήν παγκόσμια κίνηση, πού δημιουρ-
γήθηκε κάτω από όρους διαφορετικούς, μπορούννά λυτρωθοῦν
πό εύκολα από τίς δυνάμεις τῆς εποχῆς μας. Καί αὐτή
τή δύναμη, νά λυτρωθοῦμε ἑμεῖς πρῶτοι από τίς δυνάμεις
τῆς εποχῆς μας, είναι ἴσως εκείνο πού θά πρέπει νά άπο-
τελέσῃ τήν βαθύτερη φιλοδοξία τῶν νέων πού άσχολοῦνται
μέ τό θέατρο στήν Ἑλλάδα.

Δένε άκόμη πώς αὐτό πού θά γίνεи στήν Ἑλλάδα,
εἴτε σάν συγγραφή, εἴτε σάν προβολή θεατρικῶν ἔργων,
πρέπει νά ἔχῃ τόν χαρακτήρα τῆς ἑλληνικότητας. Κανένας
περισσότερο από μένα δέν ὑποστηρίζει αὐτή τή σκέψη τῆς
ἑλληνικότητας. Ἄλλά τί ἔννοοῦμε μέ αὐτό; Ἐννοοῦμε
τά λαογραφικά στοιχεῖα; Καλά είναι καί αὐτά, ἀλλά αὐτά
είναι ἡ φλοῦδα. Ἡ Ἑλληνικότητα νοεῖται μόνο σάν ἑλλη-
νικότητα τῆς μεταφυσικῆς οὐσίας. Δέν μέ ἐνδιαφέρουν
ἑμένα τόσο οἱ ἐξωτερικές λαογραφικές ἐμφανίσεις, όσον
μέ ἐνδιαφέρει ἡ ἐσωτερική ψυχική δομή τοῦ ἔργου, αὐτή
πρέπει νά ἔχῃ ἑλληνικότητα. Προσωπικά πιστεύω πώς ὁ
γνήσιος Ἕλληνας καλλιτέχνης, θέλει δέ θέλει θά ἔχῃ ἑλ-
ληνικότητα. Δέν θά γίνῃ ποτέ σκανδιναυός. Καί ἄ τό μέ-
τρο πού θά γίνεται σκανδιναυός, δέν θά είναι γνήσιος
στήν ἑκφρασή του. Δέν θά ἔχῃ ρίζες. Δέν θά είναι από
τά δένδρα εκείνα πού ἔχουνε βαθειά τίς ρίζες τους στή
γῆ, δέν θά είναι δυνατός, δέν θά ἀντέχει. Ἄλλά θά ἔχου-
με τήν ἑλληνικότητα κυρίως ὅταν δέν θά ἀπασχολούμεθα μέ
τό θέμα. Νά ἀφίσωμε τόν ἑαυτό μας ἐλεύθερο καί θά γίνω-
με Ἕλληνες. Ἄμα δέν τσοκάνωμε αὐτό, ἀλλά κυνηγάμε τήν

έλληνικότητα ένουνείδητα, κινδυνεύουμε νά χάσουμε άκριβώς έκεινο πού είναι ή ούσία τής έλληνικότητας, τήν έλευθερία.

Μπορούμε νά τά κατωρθώσουμε αύτά στόν τομέα του θεάτρου; Μπορούμε. Μέσα σέ 250 χρόνια αύτό τό γένος τών Έλλήνων δημιούργησε μίαν λυρικήν ποίηση, πού παραβάλλεται συχνά μέ τά Όμηρικά Έπη, καί μέ ότι πιό μεγάλο έχει ως ποίηση ό νεώτερος κόσμος. Γιατί αύτό τό Έόιο όέν μπορεί νά γίνει στό θέατρο; Θάάνει νά ύπάρξουν ώρισμένοι ύλικοί όροι πού είναι άπαραίτητοι για νά μπορέση νά δημιουργηθή τό θέατρο. Γιατί τόν ποιητή, μιά λύρα του φθάνει, Ένα κομμάτι χαρτί για νά γράψη στους στίχους του. Ό θεατρικός όμως συγγραφέας καί ό ήθοποιός χρειάζονται μερικές ύλικές προϋποθέσεις. Αύτές τίς ύλικές προϋποθέσεις αν τίς δώση ή πολιτεία άλλά καί ή κοινωνία, όχι μόνο ή πολιτεία, στόν θεατρικό μας κόσμο, θά μπορέση ό θεατρικός μας κόσμος νά έκφράση καί αύτός μέ τό όράμα, τά Έόια ύψηλά καλλιτεχνικά νοήματα πού εξέφρασε ή λυρική ποίηση στόν τόπο μας τά τελευταία 250 χρόνια. Έχω τήν απόλυτη πεποίθηση, ότι αν μέ τήν βοήθεια όλων μας καί κυρίως τή δική σας πού άσχολεϊσθε μέ τό θέατρο, δοθώ στόν Έλληνα τόν καλλιεργοῦντα τή θεατρική τέχνη, ή δυνατότητα νά προβάλλη τό Έργο του, εΐμαι βέβαιος πώς θά Έχωμε καί στόν τομέα του θεάτρου μιάν έπίδοση πνευματική άνάλογη μ'έκείνη πού δείξαμε στήν ποίηση. Καί αν τό κατωρθώσουμε αύτό, τότε τό Έλληνικό θέατρο θά άποτελέση έκτός τών άλλων καί τό ώραιότερο λάβαρο για τή διεθνή προβολή τής πατρίδας μας.-

Arch-festival

George

origins in "Yangin" [7.1]
in the 1960s
Greece 16-11-60

Ο κ. Τσάτσος ἐν ἀρχῇ ἐξήτασε τὸ θέμα ἀπὸ τουριστι-
κῆς σκοπιᾶς τονίζοντας ὅτι εἰς τὸν ξένον τουρίσταν θέατρον πρόσ-
φορον εἶναι ἢ τὸ μουσικόν θέατρον ἢ τὸ ἀρχαῖον δράμα ὀλιγώ-
τερον δὲ τὸ νεώτερον καὶ ἀτονίαν τὴν ἀνάγκην ἢ Πολιτεία νά
ἐντοχὸν τὸ θέατρον διότι ἀποτελεῖ τὸ καλλίτερον μέσον ψυχα-
γωγίας τὸ ὁποῖον δύναται νά προσφέρῃ τις εἰς τὸν ξένον του-
ρίσταν ἐν Ἑλλάδι.

Ἐσπρὸς τὸ ἀρχαῖον δράμα ἀτονίσεν ὅτι ὁ τρόπος καθ' ὃν ἐπετευχθῇ ἡ ἐν Ἑλλάδι ἐμφάνισις τοῦ ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα ἐπιτεύγματα τῆς νεωτέρας μας ζωῆς καὶ ἀπὸ τὰ καλὰ μέσα διεθνούς προβολῆς τῆς χώρας. Κατωρθώθη μία μεμετρη-
μένη προσαρμογὴ εἰς τὰ αἰτήματα τοῦ παρόντος, χωρὶς νά ~~χάσῃ~~ ^{ἀλλ'} ~~ἐν~~ ^{ἐν} βαθύτερα οὐσίᾳ τοῦ δράματος τὴν ὁποίαν πρέπει νά συλ-
λάβῃ καὶ ὁ ἀκροατὴς τῆς ἐποχῆς μας. Τὸ ἀρχαῖον δράμα τὸ συλλαμβάνει καὶ ὁ ξένος, ὁ ὁποῖος δὲν ~~καταλαβαίνει~~ ^{ἀλλ'} τὰ λό-
για, ὥς μία μουσικὴ συμφωνία μὲ τὴν ἀξήσει καὶ ὅφρῃ τοῦ πᾶ-
θους καὶ τὴν ἐναλλαγὴν τῶν αἰσθητῶν μορφῶν. Τὸ ἀντιλαμβάνεται ~~ὡς~~ ^{ὡς} ἓνα ἀρχιτεκτονικόν ἔργον. Ἐκτός τούτου ὅμως ἐπειδὴ γυνρίζει τὸν μῦθον τὸ ζῆ καὶ ὥς ἓνα χοροδράμα. Οἱ δὲ, πλέον καλλιεργημένοι φθάνουν νά ἔχουν γινῶσιν καὶ αὐτοῦ τοῦ ποιη-
τικοῦ λόγου. Ἀλλὰ διὰ νά εἶναι τὸ θέατρον πράγμα τι μέσον προβολῆς ~~τοῦ~~ ^{τοῦ} Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ πρέπει νά ἀφίσταται ἀπὸ ὀρισμένους κανόνας, τοὺς ὁποίους ~~ἀπέχρησεν~~ ^{ἀπέχρησεν}. Τὸ θέατρον, εἶπεν, δὲν ἀποτελεῖ δῆμωνα διὰ κηρύγματα δὲν εἶναι ἐργαστήριον πειραματικῆς ψυχολογίας ἀτομικῆς ἢ ~~κοινωνικῆς~~ ^{κοινωνικῆς} οἷου ἀντί-
τις ~~ἀντι~~ ^{ἀντι} παρουσιάζεται ἓνα στοιχεῖον ἀγρίοιτος ὁμοιον μὲ ἐκεῖνον τὸ ὁποῖον αἰσθάνεται κανεὶς εἰς τὰ ἀνατομεῖα ἢ τὰ νεκροτομεῖα, ὅτι μπορούμεν καθαρώτερα νά μάθωμε ἀπὸ ἓνα ψυχαγωγίας δὲν ἐνδιαφέρει νά τὸ ζητοῦμεν ἀπὸ τὸ θέατρον.

11 Zor 1958 [2.4]

ALLOCUTION D'OUVERTURE

DE S.E. LE MINISTRE A LA PRESIDENCE DU CONSEIL

M. CONSTANTIN TSATSOS

*Conservation de la
Nature*

Mesdames, Messieurs,

C'est un insigne honneur pour moi que de proclamer l'ouverture des travaux de votre Congrès au nom de S.M. le Roi des Hellènes, qui se trouvant actuellement hors de Grèce, regrette de ne pouvoir assister en personne à cette séance d'inauguration.

S.M. le Roi m'a autorisé de vous transmettre Ses vœux les plus sincères pour le succès de vos travaux et de vous assurer qu'Il apprécie hautement l'œuvre de l'Union Internationale pour la Conservation de la Nature, œuvre à laquelle Il attache, comme vous, une importance toute particulière.

Nous connaissons tous les inestimables services rendus par votre Union depuis sa fondation, ainsi que ses immenses possibilités pour l'avenir.

Dans un siècle dont la civilisation, éminemment mécanique et technique, éloigne la vie humaine de ses racines terriennes, l'homme se doit de manifester une tendance contraire et de rechercher, non son éloignement de la nature, mais de nouveaux modes pour s'y attacher.

Nous avons coutume d'opposer la nature à l'esprit et la vie naturelle à la vie telle qu'elle a été modelée par notre culture. Mais nous avons aussi pris l'habitude chaque fois que la vie civilisée présente des symptômes nocifs,

de rechercher la solution de ses problèmes par un retour à la nature, dont nous nous sommes éloignés et dont de plus en plus nous paraissions vouloir nous éloigner.

Cette opposition dialectique de l'homme à la nature se trouve à la base des diverses questions qui vous préoccupent.

Je crois que nous devons tout d'abord proclamer que l'homme tout en étant un être spirituel, et exactement pour garder sa spiritualité, doit rester un être naturel. Sa mise en valeur ne s'effectue pas par son détachement de la nature, mais par son union adéquate avec la nature. Dès qu'elle s'unit avec l'homme, la nature devient un élément du monde spirituel, un facteur de civilisation, je dirais même le facteur le plus important.

Cette union avec la nature a acquis au cours de ces deux derniers siècles un caractère particulier: elle a incarné l'opposition de l'homme aux complications morales et matérielles que crée la vie au sein du monde civilisé et qui sont en contraste avec la simplicité de la vie naturelle. Ce fut là l'attitude de l'homme romantique à l'égard de la nature; elle était le signe d'une nostalgie jamais satisfaite.

Mais je pense que le retour à la nature peut prendre et doit prendre à notre époque un tout autre aspect. Il doit se défaire de la forme romantique des deux derniers siècles, et reprendre la forme qu'il a connue à l'époque classique de l'humanité. Nous devons nous unir avec la nature à l'instar de ceux qui ont habité ce pays jusqu'au IVème siècle avant notre ère. La nécessité de ce changement essentiel, ne saurait être méconnue lors de l'examen des problèmes qui vous préoccupent.

En premier lieu, il importe de sauver de la mécanisation totale vers laquelle conduit l' esprit de notre époque ce facteur primordial de toute civilisation, la nature. Nous devons ensuite nous appliquer à y puiser tous les trésors qu' elle renferme, tous ces éléments qui sont à la base de notre civilisation. Dans cet effort la nature ne doit pas se situer hors de nous, loin de nous - comme un objet vers lequel se porte notre nostalgie mélancolique - mais en nous-mêmes. La nature ne saurait être l'opposé de la vie spirituelle, mais une source de culture pour l' esprit , et j' oserais dire, la source principale de notre culture.

D' ailleurs la valeur culturelle de la nature ne s' épuise pas uniquement dans son aspect esthétique. Elle est, vous le savez bien, source de vie et de force créatrice. Le fameux vers de Virgile s' applique à l' homme: "INGRÉDITUR SOLO ET CAPUT INTER NUBILA CONDIT", "Il marche sur le sol et cache sa tête dans les nuages".

Aussi, je ne crois pas être en dehors du cadre de votre Congrès si je relève en ces lieux où a fleuri la civilisation classique, qu' au-delà des biens matériels et économiques, que nous offre la nature, au-delà même de son aspect esthétique, la nature demeure la base métaphysique la plus pure de la vie. La nature n' est pas uniquement la matière dont elle est formée, elle dépasse sa propre matière.

On pourrait croire, au premier abord, à une contradiction: c' est en effet une contradiction verbale, car nous sommes accoutumés à appeler nature ce qui n' est pas esprit et à entendre par esprit ce qui ne semble pas relever de la nature.

Mais l' esprit par sa puissance, transforme en élément spirituel tout ce à quoi il donne une forme et c' est précisément ce qui se produit avec la nature. La nature subit une transsubstantiation et devient esprit, lorsqu' elle est l' objet d' une élaboration technique ou d' une contemplation esthétique de la part de l' homme.

Afin d' arriver à cette transsubstantiation deux facteurs sont nécessaires: la connaissance et l' amour. Or, vous, représentants de l' Union Internationale pour la Conservation de la Nature, savez éminemment concilier ces deux éléments. On en voit la preuve dans vos efforts en vue de valoriser la nature, d' y puiser tous les biens que peut y déceler l' homme et de la protéger contre toutes les manifestations de la vie moderne qui sont en conflit avec elle.

Il ne m' appartient pas de toucher aux questions spéciales afférentes aux sujets qui vous occupent. Cependant, comme membre du Gouvernement Hellénique je puis vous assurer de l' intérêt exceptionnel que mon Gouvernement porte au succès de vos travaux. La Grèce est un pays qui de par l' essence même de sa civilisation, a plus que tout autre pays, besoin de se tenir près de la nature; vous comprenez donc combien est légitime l' intérêt de notre Gouvernement pour votre oeuvre. Les membres grecs de votre Union vous en fourniront d' ailleurs des preuves palpables.

Mais en témoignage de l' intérêt tout particulier que porte mon pays à votre oeuvre, S.M. le Roi, exprimant en même temps Son estime personnelle pour votre Union, a daigné

- 5 -

accorder des distinctions honorifiques à deux des personnalités dirigeantes de votre Union, deux éminents champions des idées que vous professez: Le Docteur Charles Bernard, Président honoraire de l' Union, est nommé Commandeur de l' Ordre du Roi Georges Ier. Le Professeur Roger Heim, Membre de l' Institut, Directeur du Musée National d' Histoire Naturelle, Président de l' Union, est nommé Officier de l' Ordre du Roi Georges Ier.

En remettant les insignes de ces décorations ,
je déclare, au nom du Roi des Hellènes, l' ouverture des travaux de ce Congrès.

Athènes, 11 Septembre 1958.

Συμμορε
 οργισ γου απ. Δα λω
 (αν οωλ δι πρην
 οργισ.)

~~Δι' Κ^ακ^α Γωρρολ~~

ix

~~Ταυροτολ~~

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ 1957-1960 [21.1]

Μετάφραση κάποιων
δρυφίας του.

Προς Γαλλούς δταν
ήταν ο όρος Προεδρίας

[Βικη κ. Δ. Μιχαήλ]

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΥΠΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

1

Je n'aime pas faire des discours et n'en ferai pas — surtout ce soir.

Il y a parmi nous des personnalités que je voudrais entendre parler. Et ce n'est que pour les inciter à prendre la parole que me suis permis de dire ces quelques mots.

Quand on s'adresse à un grec d'aujourd'hui, on se sent obligé de faire les louanges de la Grèce antique.

2

Or, la Grèce antique est un héritage commun à nous tous.

Comme toutes les tribus d'Israel se réclament d'Abraham ou de Jacob, ^{chacun de} nous revendique ^{à juste droit} une part de l'héritage de la Grèce antique.

Parmi tous ces héritiers, nous, les Grecs modernes, nous ^{nous distinguons par} ~~avons~~ certains manquements et par quelques privilèges. Je ne mentionnerai pas les défauts, les manquements. Je crois que vous ne les connaissez que trop bien.

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΥΠΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

[21.4]

3

Mais je saisis cette occasion
pour vous rappeler nos
privilèges.

Je crois qu'ils sont deux:
Je cite le premier:

La nature que nous en-
tourre, la ligne abstraite et
précise de nos horizons, et
la lumière métaphysique
de notre ciel. Ce sont nos
grands éducateurs.

Ils ont une puissance de persuasion admirable; ils poussent avec une force irresistible les artisans, les artistes, les penseurs vers un idéal d'expression qui ~~reste~~ multiple dans ses formes et d'expression ~~reste~~ presque le même depuis de longs siècles, le même dans son essence.

Notre deuxième privilège c'est ~~une~~ ^{la} tradition qui ne s'est jamais éteinte, même durant les siècles du plus sombre esclavage, le 16me et 17me. Le grec moderne est conscient de cette continuité. Je vous raconterai

une anecdote pour illustrer
ce point ~~ci~~.

En 1822 les grecs assiégeaient
les Turcs qui s'étaient retirés
sur

Ce n'est pas l'élite
seulement, c'est surtout le
peuple qui est le gardien
le plus fidèle de cette
tradition.

Voilà, donc, nos privilèges.
Si jamais nous avons un demi-
siècle de paix, si nous arrivons
à surmonter notre pauvreté
séculaire jusqu'à une certain
degré ^{niveau} ~~limite~~ d'ailleurs très modérée,
ces deux privilèges peuvent
devenir une force immense.
Notre apport à ce tout
qui s'appelle la culture

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΥΠΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

7

européenne pourrait devenir très important.

Nous pourrions alors peut-être ^{aider l'Europe} ~~tous~~ ^à ensemble dépasser cette période de romantisme décadent dans laquelle nous vivons aujourd'hui sans le comprendre, et nous pourrions peut-être puiser d'une façon plus directe et plus exclusive dans les sources de ce monde uniquement et éminemment européen, ^{de} ~~du~~ monde classique, du monde qui a germé dans cette nature qui vous reçoit ce soir avec tant de simplicité et de douceur.

11/Sept/1958

[3.1]

SIXTH GENERAL ASSEMBLY
OF THE
INTERNATIONAL UNION FOR CONSERVATION OF NATURE

OPENING SPEECH
BY

H. E. THE MINISTER TO THE PRIME MINISTER'S OFFICE
M. CONSTANTINE TSATSOS

Ladies and Gentlemen,

I feel very privileged that I have been given the particular honour of declaring the opening of the sessions of your Congress on behalf of His Hellenic Majesty King Paul, who regrets that He is unable to be present at today's opening meeting, as He is out of the country.

His Majesty has commanded me to convey to you all His most sincere wishes for the success of your work and His assurance that He deeply appreciates the task of the International Union for Conservation of Nature on which He, with you, places the greatest importance.

We all know the invaluable services which your Union has given, since it was founded, and its potentialities to give many more in the future.

In an age whose civilisation, mainly mechanical and technical, weans human life from its earthly roots, there was a need for an opposite tendency to come into being, and for Man not to lose touch with Nature but to seek for new ways of identifying himself with it.

We are accustomed to contrast Nature with Spirit and natural life with life as formed by civilisation. But we are also accustomed, whenever symptoms of ill-health manifest themselves in the life of civilisation, to seek the solution of its problems in a return to Nature from which we have strayed and we always seem to want to stray.

./.

This dialectical antithesis of Man to Nature is the common base of all the specific questions which occupy you.

I think that we must principally proclaim that however much of a spiritual being man is, just in order to be a spiritual being, he must remain a being of Nature. The value of his existence cannot be when he is divorced from Nature, but when he is appropriately related to it. The world of Nature, from the moment it is combined with man, becomes an element of the world of Spirit, a factor of civilisation, and, I would say, the most indispensable factor of our civilisation.

This relation with Nature had during the last two centuries a specific characteristic: it showed the antithesis of man to the moral and material complications, which were created by his own civilised life in contrast to the simplicity of natural life. That was the romantic attitude of man towards Nature. It had the feature of a never satisfied nostalgia. But I think that the return to Nature can and must take an entirely different form in our age. It must cease to have the romantic form of the last two centuries and must become again as known by the classical epoch of mankind. We must join ourselves with Nature as the inhabitants of this country until the 4th century B.C. were joined with it. This basic need of change should not be ignored in your grappling with all the problems which occupy you.

Firstly, we must protect Nature, the indispensable element of our civilisation, from the universal mechanisation, towards which the material forces are pushing. And when we have saved it, we must derive from it all the benefits which it holds, and all those elements which are the foundation of our civilisation. Nature should not be something that lies outside us, remote from us, and towards which we turn with melancholy, nostalgia, but should become something within us. It should not be the opposite of spiritual life, but a source of culture for the Intellect, and, I dare say, the principal source of our culture. Besides, the cultural value of Nature does not exhaust itself only in its aesthetic aspect. It is, as we all know, a source of life and creative power. The famous verse of Virgil applies to man: INGRETI DORSO ET CAPUT INTER NUBILLA CONDIT (He (man) walks on the ground and hides his head in the clouds).

-3-

Therefore, I think that I am not outside the confines of your Congress if I, in this land of classical civilisation, stress that beyond all the concrete goods, economic and material, which Nature gives us, and beyond even its aesthetic aspect, Nature remains the purest metaphysical base of life. Nature is not only the matter that comprises and forms it; it is also something beyond this matter.

This might produce the impression of a contradiction. But this contradiction is only a verbal one, because we are accustomed to call Nature whatever is not Spirit, and to signify by "Spirit" whatever does not seem to derive from Nature. Spirit, however, with its power transforms into a spiritual element everything it gives form to, and this is exactly what happens in the case of Nature. Nature undergoes this transformation and becomes Spirit whenever it is subject to a technical elaboration or to an aesthetic contemplation by man.

For this transformation two factors are necessary: knowledge and love. And these two elements are preeminently united in you, the representatives of the International Union for Conservation of Nature. And this has been proved by your efforts to protect Nature, to draw from it all the benefits that man can derive from it, and to protect it from all the manifestations of today's life which conflict with it.

It is not for me to dwell on the particular questions relevant to the subjects that occupy you. But as a member of the Greek Government, I can assure you of the special interest that the Government holds in the achievement of the aims to which you aspire. Greece is a country which, because of the essence of her civilisation, needs more than any other country to stand by Nature. You can understand, therefore, the fundamental interest of our Government in your work. The Greek members of your Union will give you concrete proofs of this.

As a token of the particular interest which my country places on your task, His Majesty the King, expressing at the same time His own personal appreciation of your Union, has graciously seen fit to confer distinctions of honour on two of the leading figures of your Union, eminent champions of the ideas which you profess.

-4-

On royal command I grant now the insignia of the Commander of the Order King George I to Dr.Charles Bernard, honorary President of the Union, and the insignia of the Officer of the Order of King George I to Professor Roger Heim, member of the Institute, Director of the National Museum of Natural History, President of the Union.

On behalf of the King of the Hellenes, I declare the opening of the sessions of the Congress.

ATHENS, 11th September 1958.

* * * * *

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ κ. Κ. ΤΣΑΤΣΟΣ
ΟΜΙΛΕΙ ΔΙΑ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΦΥΣΙΝ

Α Θ Η Ν Α Ι

Ο Υπουργός της Προεδρίας της Κυβερνήσεως κ. Κ. Τσάτσος ανταπεροώπενος τήν Α.Μ. τόν Βασιλέα κατά τό Διεθνές Συνέδριον Προστασίας της Φύσεως καί ἐκήρυξε, ἐξ ὀνόματος τοῦ ἡγετοῦ, τήν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν του. Ο κ. Τσάτσος εἶπε τά εξῆς:

Ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς μέ ἐξουσιοδότησε νά σῶς διαβιβάσω ὅλας τὰς εὐχάς Του διὰ τήν ἐπιτυχίαν τῶν ἐργασιῶν σας καί τήν διαβεβαίωσιν ὅτι ἐκτιμᾷ βαθύτατα τόν ἔργον τῆς Διεθνούς Ἑνώσεως διὰ τήν Διατήρησιν τῆς Φύσεως, ἔργον εἰς τό ὁποῖον ὅπως καί σεῖς, ἀποδίδει ὅλως ἰδιαιτέραν σημασίαν.

Ὅλοι γνωρίζομεν τὰς ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας προσέφερον ἡ Ἑνωσίς σας ἀφ' ἧς ἰδρύθη καί τὰς δυνατότητας τὰς ὁποίας ἔχει νά προσφέρῃ καί ἄλλας ὑπηρεσίας εἰς τό μέλλον.

Μέσα εἰς ἓνα αἰῶνα τοῦ ὁποίου ὁ πολιτισμός, κατ' ἐξοχήν μηχανικός καί τεχνικός, ἀπομακρύνει τήν ἀνθρωπίνην ζωὴν ἀπό τὰς γῆinas ρίζας της, ἤτο ἀνάγκη νά ἐκδηλωθῇ ἡ ἀντίθετος τάσις καί νά ἀναζητήσῃ ὁ ἄνθρωπος ὄχι τήν ἀπομάκρυνσιν του ἀπό τήν φύσιν ἀλλά τρόπους νέους διὰ νά συνδεθῇ μέ αὐτήν.

Συνηθίζομεν συνήθως νά ἀντιπαρθέτωμεν τήν φύσιν πρὸς τό πνεῦμα καί τήν φυσικήν ζωὴν πρὸς τήν ζωὴν ὅπως τήν διέπλανε ὁ πολιτισμός. Καί ἐσυνηθίσσαμεν ἐπίσης ὁσάκις ἡ ζωὴ τοῦ πολιτισμένου ἀνθρώπου παρουσιάζει νοσηρά συμπτώματα νά ἀναζητοῦμεν τήν λύσιν τῶν προβλημάτων μας ἀπό μίαν ἐπιστροφὴν εἰς τήν φύσιν, ἀπό τήν ὁποίαν ὑποτίθεται ὅτι ἔχει ἀπομακρυνθῇ καί ἀπό τήν ὁποίαν φαινόμεθα ὅτι ἤελομεν ὀλονέν νά ἀπομακρυνώμεθα.

Ἡ διαλεκτική αὐτὴ ἀντίθεσις ἀνθρώπου καί φύσεως ὁποτελεῖ τό ὑπόβαθρον ὅλων τῶν εἰδικωτέρων θεμάτων τὰ ὅποια σῶς ἀπασχολοῦν.

Νομίζω ὅτι πρέπει πρωτίστως νά διακηρύξωμεν ὅτι ὁ ἀνθρώπος^{/ὁσονδήποτε} καί ἐάν εἶναι πνευματικὸν ὄν, ἀκριβῶς διὰ νά εἶναι πνευματικὸν ὄν, πρέπει νά παραμείνῃ καί ὄν φυσικόν. Ἡ ἀξιοποίησις του δέν συντελεῖται διὰ τῆς ἀποσπάρσεώς του ἀπὸ τήν φύσιν, ἀλλὰ διὰ τῆς καταλλήλου συνδέσεώς του μέ τήν φύσιν. Ὁ φυσικὸς κόσμος ἀφ' ἧς στιγμῆς συνδεθῇ

μέ τόν ἄνθρωπον, γίνεται στοιχεῖον τοῦ πνευματικοῦ κόσμου, παράγων πολιτισμοῦ, ὁ πλέον ἀπαραίτητος μάλιστα παράγων διὰ τόν πολιτισμόν μας.

Ἡ σύνδεσις αὕτῃ εἶχε τούς δύο τελευταίους αἰῶνας ἕνα ἰδιάζον χαρακτηριστικόν: ἐξέφραζε τήν ἀντίθεσιν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὰς ἡθικάς καί ὕλικάς περιπλοκάς τὰς ὁποίας δημιουργεῖ ἡ ζωὴ τοῦ πολιτισμένου ἀνθρώπου ἐν ἀντιθέσει πρὸς τήν ἀπλότητα τῆς φυσικῆς ζωῆς. Αὕτῃ ἦτο ἡ ρωμαντική στάσις τοῦ ἀνθρώπου ἐναντι τῆς φύσεως. Εἶχε τό γνώρισμα νοσταλγίας οὐδέποτε ἱκανοποιουμένης. Ἀλλά νομίζω ὅτι ἡ ἐπιστροφή εἰς τήν φύσιν ἡμπορεῖ καί πρέπει νά πάρῃ εἰς τήν ἐποχὴν μας μίαν ἀληθινὰ μορφήν. Πρέπει νά παύσῃ νά ἔχῃ τήν ρωμαντικὴν μορφήν τῶν τελευταίων δύο αἰώνων καί νά γίνῃ πάλιν ὅπως τήν ἐγνώρισε ἡ κλασσικὴ ἐποχὴ τῆς ἀνθρωπότητος. Πρέπει νά συνδεθῶμεν πάλιν μέ τήν φύσιν ὅπως συνεδέοντο μέ αὐτήν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἐκατόκησαν τήν χάραν αὐτὴν μέχρι τοῦ 4ου αἰῶνος. Αὕτῃ ἡ βασικὴ ἀνάγκη ἀλλαγῆς πρέπει νά μὴν ἀγνοῖται κατὰ τήν ἀντιμετώπισιν ὅλων τῶν προβλημάτων πού σᾶς ἀπασχολοῦν.

Ἐν πρώτοις, τήν φύσιν, στοιχεῖον ἀπαραίτητον τοῦ πολιτισμοῦ μας πρέπει νά τήν διασωσάμεν ἀπὸ τήν καθολικὴν μηχανοποίησην πρὸς τήν ὁποίαν ὠθοῦν αἱ ὕλικαὶ δυνάμεις. Καί ἀφοῦ τήν διασωσάμεν πρέπει νά ἀντλήσωμεν ἀπὸ αὐτὴν ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἀγαθὰ τὰ ὁποῖα περικλείει, ὅλα ἐκεῖνα τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τήν βάσιν τοῦ πολιτισμοῦ μας. Ἡ φύσις θά ἔπρεπε νά εἶναι ὄχι κάτι τό κείμενον ἔξω ἡμῶν, μακράν ἡμῶν, πρὸς τό ὅποῖον στρεφόμεθα μέ μελαγχολικὴν νοσταλγίαν, ἀλλὰ κάτι τό κείμενον ἐντός ἡμῶν. Ἡ φύσις θά πρέπει νά καταστῇ ὄχι ἡ ἀντίθεσις πρὸς τήν πνευματικὴν ζωὴν, ἀλλὰ πηγὴ παιδείας διὰ τό πνεῦμα, καί θά ἔλεγα μάλιστα, ἡ πρώτη πηγὴ τοῦ πολιτισμοῦ μας.

Ἐξ ἄλλου ἡ φύσις δέν ἐξαντλεῖται μόνον εἰς τήν αἰσθητικὴν της ἐκφράσιν. Εἶναι, γνωρίζετε καλῶς, πηγὴ ζωῆς καί δημιουργικῆς δυνάμεως. Ὁ ὀνομαστός στίχος τοῦ Βιργιλίου ἐφαρμόζεται εἰς τόν ἄνθρωπον *INGREDITUR SOLO ET CAPUT INTER NUBILA CONDIT.*

Δι' αὐτό δέν νομίζω ὅτι εὐρίσκομαι ἔξω τῆς ἀτμοσφαιρας τοῦ Συνεδρίου σας, ἐάν ἐτόνιζα, ἀκριβῶς εἰς τόν τόπον αὐτόν τοῦ κλασσικοῦ πολιτισμοῦ, ὅτι πέραν ὅλων τῶν συγκεκριμένων ὑλικῶν καί οικονομικῶν ἀγαθῶν τὰ ὁποῖα μᾶς προσφέρει ἡ φύσις, πέραν τῆς αἰσθητικῆς της ἀκόμῃ ὀφείας, ἡ φύσις παραμένει ἡ πλέον καθαρά μεταφυσικὴ βάσις τῆς ζωῆς. Ἡ φύσις δέν εἶναι μόνον ἡ ὕλη πού τήν ἀποτελεῖ. Εἶναι καί κάτι πέραν τῆς ὕλης ταύτης.

Δύναται αυτό νά δώση τήν ἐντύπωσιν μιᾶς ἀντιφάσεως καί εἶναι πράγματι λεκτική ἢ ἀντίφασις, διότι συνηθίζομεν νά ὀνομάζωμεν φύσιν ὅ,τι δέν εἶναι πνεῦμα καί νά ἐννοῶμεν διά τοῦ πνεύματος ὅτι δέν φαίνεται νά προέρχεται ἐκ τῆς φύσεως. Ἀλλά τό πνεῦμα διά τῆς δυνάμεώς του μετουσιώνει εἰς πνευματικόν στοιχεῖον κάθε τι εἰς τό ὅποῖον δίδει μορφήν καί αὐτό ἀκριβῶς συμβαίνει μέ τήν φύσιν. Ἡ φύσις ὑφίσταται αὐτήν τήν μετουσίωσιν καί γίνεται πνεῦμα ὅταν αὕτη γίνη ἀντικείμενον εἴτε τεχνικῆς ἐπεξεργασίας, εἴτε αἰσθητικῆς ἐνατενίσεως ἀπό τόν ἄνθρωπον.

Διά τήν μετουσίωσιν ταύτην δύο παράγοντες εἶναι ἀνεγκατοί: γινώσις καί ἀγάπη. Καί τά δύο αὐτά στοιχεῖα τά συνδυάζετε κατ' ἐξοχήν ἔσεῖς οἱ ἐκπροσωπῶντες τήν Διεθνή Ἑνωσιν διά τήν Διατήρησιν τῆς φύσεως. Τό ἀποδεικνύουν αἱ προσπάθειαι σας διά τήν ἀξιοποίησιν τῆς φύσεως, διά τήν ἀντλήσιν ἀπό τήν φύσιν ὅλων τῶν ἀγαθῶν τά ὅποια δύναται νά ἀντλήσῃ ἐξ αὐτῆς ὁ ἄνθρωπος καί διά τήν προστασίαν της ἀπό ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς συγχρόνου ζωῆς αἱ ὅποια ἔρχονται εἰς σύγκρουσιν μετ' αὐτῆς.

Δέν ἀνήκει εἰς ἐμέ νά ἀναπτύξω τά εἰδικά ζητήματα τά σχετιζόμενα πρὸς τά θέματα τά ὅποια σᾶς ἀπασχολοῦν. Δύναμαι, ὅμως, ὡς μέλος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως νά σᾶς διαβεβαιώσω περὶ τοῦ ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος τό ὅποῖον ἔχει ἡ Κυβέρνησις διά τήν ἐπιτυχίαν τῶν ἐργασιῶν σας. Ἡ Ἑλλάς εἶναι μία χώρα ἡ ὅποια ὡς ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ πολιτισμοῦ της ἔχει περισσότεραν ἀνάγκην πάσης ἄλλης, ὅπως παραμένῃ πλησίον τῆς φύσεως. Κατανοεῖτε, ἐπομένως, πόσον εὐλογον εἶναι τό ἐνδιαφέρον τῆς Κυβερνήσεώς μας διά τό ἔργον σας. Τά Ἑλληνικά μέλη τῆς Ἑνώσεώς σας θά σᾶς παρᾶσχουν περὶ τούτου ἄλλωστε συγκεκριμένas ἀποδείξεις!

Χαιρετισμός.

τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως
ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου
τῆς "Παγκοσμίου Ὁμοσπονδίας Παλαιῶν
Πολεμιστῶν".

27.9.58.

Κυρίες καὶ Κύριοι,

Ἐγώ εὐτυχῆς διότι ἔλαχε σέ μένα ἡ τιμὴ νὰ μεταφέρω τὸν θερμὸν χαιρετισμὸν τῆς Κυβερνήσεως καὶ νὰ σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι τόσον ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὅσον καὶ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς αἰσθάνονται ἰδιαίτερον χαρὰν διότι φιλοξενοῦν αὐτὴν τὴν στιγμὴν τοῦς ἀντιπροσώπους τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν 34 φιλῶν ξενῶν.

Καί εἶναι φυσικόν νὰ μᾶς προκαλεῖ χαρὰν ἡ ἐξῶ παρουσία σας, διότι εἰς τὸ Ἑλληνικόν ἔθνος ἔχει δοθῇ ἀπὸ τῆς μοῖρας τὸ βαρὺ προνόμιον νὰ εὕρισκεται διαρκῶς στρατευμένο καὶ νὰ αγωνίζεται διὰ τὴν Ἐλευθερίαν καὶ τὸ δίκαιον τῶν λαῶν, καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμῇσθαι καλλίτερον παντός ἄλλου τὴν ἰδιότητά σας τοῦ παλαιοῦ πολεμιστοῦ ἢ ὅποια σᾶς καθιστᾷ σταυροφόρους τῶν ὑψηλοτέρων ἰδανικῶν.

Δὲν διαλᾷσθαι ἐξ ἄλλου τῆς μνήμης μας ὅτι εἰς τὴν γῶραν αὐτὴν ποῦ εἶχε τὴν τιμὴν νὰ σᾶς φιλοξενῇ ἠκούσθη πρὸ 3.000 ἔτων διὰ πρώτην φοράν ἀπὸ στόματος τοῦ Σόλωνος ἡ φωνὴ διὰ τὴν προστασίαν ὀρφανῶν, θυμάτων πολέμου καὶ ἀναπήρων, ἡ ὅποια μᾶς εἰς τὴν διασφάλισιν τῆς εἰρήνης ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ο.Η.Ε. συναπαρτίξουν τὸν κεντρικὸν ἄξονα τῶν σκοπῶν ποῦ ἐπιδιώκει ἡ Παγκόσμιος Ὁμοσπονδία Παλαιῶν Πολεμιστῶν.

Πιστεύω ὅτι σεῖς οἱ ὅποιοι γνωρίζετε ὅλην τὴν φρίκην τῶν πολέμων καὶ τὴν δυστυχίαν ποῦ δημιουργοῦν, ἀλλὰ καὶ ἔχετε συνείδησιν τῆς ἀξίας τοῦ αγωνίζεσθαι ἀνιδιοτελῶς ὑπὲρ δικαίων σκοπῶν καὶ ἰδανικῶν, εἴθε οἱ πλέον ἐνδεδειγμένοι διὰ νὰ ὑψώσετε τὴν

φωνήν σας ὑπὲρ τῆς παγκοσμίου εἰρήνης ^{αὐτῇ} καὶ τῆς ἐπιτυχίας παν-
τός δικαίου ἀγῶνος.

Με τὴν θερμὴν εὐχὴν τῆς εὐοδόσεως τῶν σκοπῶν σας, δικ-
κηρύσσω ἐξ ὀνόματος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τὴν ἑναρξιν τῶν
ἐργασιῶν τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου τῆς Ὀμοσπονδίας σας.

* Ἀθῆναι τῇ 27.9.58

[6.1]

Souhait de Bienvenue
du ministre à la présidence du Conseil
à l'occasion de l'ouverture du Conseil général
de la "Fédération mondiale des anciens
Combattants".

Mesdames, Messieurs,

Je suis heureux que l'honneur
me soit échu de vous transmettre les vœux de
bienvenue du Gouvernement Hellénique et de vous
assurer que le peuple Grec se sent extrêmement
honoré en accueillant les représentants des
Anciens Combattants de 36 nations amies .

Cet accueil d'ailleurs si
spontané est chose compréhensible, car le destin
a réservé au peuple Grec le lourd privilège d'être
constamment sur la brèche, et de lutter pour
sa liberté et le droit des peuples, et de par
ce fait, il est en mesure d'apprécier mieux que
tout autre, votre qualité d'Anciens Combattants,
les croisés du plus grand des idéaux .

- 2 -

Nous n'oublions pas d'ailleurs que c'est dans ce pays, qui a l'honneur de vous accueillir, que la voix de Solon s'est élevée voilà 3000 ans, pour proclamer le principe de la protection des orphelins, des victimes de guerre et des mutilés, principe qui avec la sauvegarde de la paix sous l'égide des Nations Unies, forme l'axe central des buts auxquels aspire la Fédération Mondiale des Anciens Combattants .

Je suis certain que vous qui connaissez les horreurs de la guerre et les misères qu'elle laisse derrière elle, mais qui avez en même temps conscience de la valeur de la lutte désintéressée pour les idéaux suprêmes de la vie , vous êtes les mieux placés pour élever la voix en faveur de la paix mondiale mais aussi en faveur

- 3 -

de toute lutte qui a pour but plus de liberté
et plus de justice pour l'humanité souffrante .

Tout en faisant des vœux
sincères pour le plein succès de vos efforts,
je déclare, au nom du Gouvernement Hellénique,
l'ouverture des travaux de la Réunion du
Conseil Général de la Fédération Mondiale des
Anciens Combattants .

Athènes, 28.9.1958

4-4-59

N.A.T.O

Mesdames et Messieurs,

C'est à juste titre que le monde
libre tout entier célèbre aujourd'hui ^{avec} ~~en~~
~~grande~~ solennité le 10e Anniversaire de
l'Alliance Atlantique.

Lors de la fondation de l'Alli-

~~ance Atlantique~~ d'aucuns se sont peut-être
^{montrés} réticents ou ~~encore~~ ^{ils en ont douté} se sont interrogés sur

^{en fait de} les intentions de ceux qui la constituèrent
^{ou sur} ~~sur~~ ^{son efficacité} ~~son efficacité~~. Mais depuis lors se
sont écoulées dix années au cours desquel-

^{OTAN}
les l'Alliance Atlantique a démontré son

caractère purement défensif et ^{Pendant ces} ~~a prouvé~~
dix années ^{ce n'est que} ~~elle a prouvé~~ sans ^{protégé} ~~pro~~
que les idéaux qu'elle sert ^{sont} ~~sont~~ unique-
ment ceux de la paix et de la liberté.

^{le cadre européen}
L'Alliance Atlantique s'est également révélé-

-2- un / des plus importants

lée être ~~un~~ facteur pour le maintien de la paix et pour la sauvegarde des libertés démocratiques dans une vaste région de l'Europe et du Nouveau Monde.

L'Alliance Atlantique a atteint son objectif en s'appuyant ^{surtout} ~~sur~~ la coopération croissante ^{de} ~~entre~~ tous ses membres. A ce point de vue elle constitue un type d'organisation internationale ~~absolument~~ conforme aux besoins de notre temps qui, plus que jamais, conduisent à l'interdépendance économique, militaire et politique de tous les peuples libres.

Il est naturel que, dans sa marche en avant, une organisation de dimensions aussi vastes se heurte ^{parfois} ~~à~~ des difficultés. Il est encore naturel que

Excellences, Messieurs,

C'est à juste titre que le monde libre tout entier célèbre aujourd'hui avec solennité le 10e Anniversaire de l'Alliance Atlantique.

Lors de sa fondation d'aucuns se sont peut-être montrés réticents en doutant ou bien des intentions de ceux qui la constituèrent ou bien encore de son efficacité. Mais depuis lors se sont écoulées dix années au cours desquelles l'OTAN a démontré son caractère purement défensif. Pendant ces dix années elle a su protéger, sans jamais provoquer un conflit, les idéaux de la culture européenne.

L'alliance Atlantique s'est ainsi révélée être un facteur des plus importants pour le maintien de la paix et pour la sauvegarde des libertés démocratiques dans une vaste région de l'Europe et du Nouveau Monde.

L'Alliance Atlantique a atteint son objectif en s'appuyant surtout sur la coopération croissante de tous ses membres. A ce point de vue elle constitue un type d'organisation internationale conforme aux besoins de notre temps qui, plus que jamais, nous mènent vers l'interdépendance économique, militaire et politique de tous les peuples libres.

Il est naturel que, dans sa marche en avant, une organisation de dimensions aussi vastes se heurte parfois à des difficultés. Il est encore naturel que des divergences surgissent

entre alliés. Il est naturel qu' apparaissent des déceptions passagères. Mais le fait est qu' en dépit de toutes ces difficultés l' OTAN est demeuré une force compacte, constituant la principale garantie d' ordre et de paix pour le monde entier.

La Grèce, qui au cours des 50 dernières années a été maintes fois victime d' agressions non provoquées, et qui est situé à l' un des point les plus névralgiques du monde, ne pouvait qu' être un membre actif d' une telle Alliance, qui a toujours mis tous ses efforts au service des idéaux de la démocratie, de la justice et de la liberté.

Χαρίς κηρο 1959
σεφ. 11

Ομολογία προς τον εργατικό Σίααη
και υπ' ημερομηνία του.
και χωρίς του ΝΑΤΟ (j)

(συμειώνω η. Δ. Μολυβιά)

Copy

OTAN SANS CLASSIFICATION

WS Y nouvpo's Προσέχειται
Général Sizaire to NATO

1959

de l'instabilité et de la fluidité de ces distinctions.
d'en faire quelques-unes et de tâcher de vous expliquer
" LA GRECE: SITUATION POLITIQUE ET ECONOMIQUE " lions
quelles
le monde
de ce mot. Mr. - C. TSATSOS -

Juin - Juillet 1959

Pour nous, c'est une distinction essentielle, irres-
ponsable; je pourrais dire qu'elle est au fond de nous.
Mon Général, Messieurs,

Je suis heureux de pouvoir souhaiter la bienvenue
en Grèce au Général Sizaire ainsi qu'au personnel et aux
auditeurs de ce Collège. Le gouvernement hellénique et le
peuple grec apprécient depuis longtemps l'activité de ce
Collège; nous avons toujours été très heureux de suivre de
près les travaux qui ont été effectués durant ces neuf
années. Nous considérons que ce Collège est un complément,
le plus important, de tous les travaux et de toutes les
activités de l'OTAN; il aide à créer cet esprit de compré-
hension mutuelle et de coopération qui est à la base de
tous nos efforts. Je considère surtout que ces tournées,
ces voyages d'études qui sont effectués tous les ans par
ce Collège ajoutent à l'instruction donnée par les cours
réguliers et permettent à ceux qui les suivent, à tous les
auditeurs, de voir de leurs propres yeux, de près, la vie
et les mouvements sociaux de tous les pays de l'OTAN. C'est
pour cela que je voudrais aujourd'hui, pour faciliter votre
tâche, définir et préciser autant que possible, dans les
limites de temps qui me sont imparties, quelle est la po-
sition de la Grèce face aux problèmes politiques qui occupent
actuellement l'OTAN.

J'ai fait assez d'études historiques dans ma vie
pour savoir que toutes les distinctions que nous faisons
pour faciliter la conversation sont souvent arbitraires.
Je suis quand même obligé, tout en ayant pleine conscience

./.

de l'instabilité et de la fluidité de ces distinctions, crée d'en faire quelques-unes et de tâcher de vous expliquer les quelles sont les différences entre ce que nous appelons le monde occidental et l'Orient dans le sens le plus large de ce mot.

Pour nous, c'est une distinction essentielle, indispensable; je pourrais dire qu'elle est au fond de nous, de notre culture et de notre psychologie, et je crois qu'elle est en partie le fondement de toute la conception de vie du monde occidental. Il faut aller très loin, jusqu'à 1700 avant J.-C., pour trouver le moment où ce peuple qui se trouve aux confins du monde européen, qui a été pour ainsi dire formé par l'invasion des races nordiques - les races doriennes - a été obligé par les événements historiques de prendre conscience de l'existence de la différence fondamentale de l'antithèse entre le monde occidental et l'Orient, l'Asie. La guerre de Troie n'est que l'expression mythologique de ce phénomène. Et hélas, elle a eu lieu, malgré tous les démentis qui ont été dernièrement donnés par Giraudoux.

Les différences entre ces deux mondes - si nombreuses que l'on pourrait écrire des livres sur elles - je voudrais les caractériser par quelques phrases très générales. La principale différence réside en une suprématie de la raison, du rationalisme, de l'esprit mathématique qui sont les caractères les plus distinctifs du monde occidental par opposition à un élément irrationnel en Orient.

Cet esprit qui aboutit toujours à cette terrible question: Pourquoi? et qui nous oblige à trouver des raisons précises - sans accepter un cadre quel qu'il soit, une autorité quelle qu'elle soit, sauf la raison ou plutôt l'autorité de la raison même, c'est-à-dire une autorité de l'Orient. La déjà, à partir du moment où existe le conflit entre le monde occidental et le monde slave.

qui réside en nous-mêmes, dans les individus mêmes - crée fatalement un autre caractère de ce monde occidental, le caractère de l'individualisme. C'est en Occident qu'il y a des individus et c'est en Occident que nous affrontons la masse. Vie ou de mort avec le monde slave, dans toutes ses expressions, dans toutes ses pensées.

Encore plus, parce que doués de raison et parce qu'individualistes, nous sommes obligés de revendiquer la liberté d'expression de ces individus. Par conséquent nous revendiquons la liberté individuelle, la liberté de pensée et d'action pour l'individu. Ce que je vous dis est très théorique, mais se rapporte directement à la vie sociale et politique de tous les peuples du monde occidental. est un fait invariable. Le monde occidental d'aujourd'hui est opposé au monde soviétique pour des raisons

isolé. Etant donné sa position géographique, la Grèce est obligée dès sa formation de devenir le "patron" de ce monde pour exprimer cette philosophie. Ces idées ont été ensuite adoptées et développées dans le monde occidental et en sont devenues la structure spirituelle. Les guerres médiques ne sont qu'une expression de ce conflit entre le monde occidental et le monde qui vient de l'Est. Les guerres d'Alexandre le Grand en sont une autre. Là, c'est le monde occidental qui a été l'agresseur, qui a voulu conquérir une partie de l'Orient. C'est grâce à ces guerres, les guerres médiques et les guerres d'Alexandre le Grand, que ce qui s'appelle aujourd'hui l'Europe a pu exister. Si, au lieu de la victoire des peuples grecs de ce temps-là, il y avait eu victoire de monde oriental, nous aurions été engloutis dans l'immensité du monde asiatique et ce petit territoire qui est l'Europe actuelle n'aurait pas eu sa physionomie propre, son existence. chasser les Bulgares des régions grecques occupées par les armées

bulgares. Plus tard, Byzance doit résister à toutes les invasions de l'Orient. Là déjà, à partir du 8ème siècle existe le conflit entre le monde occidental et le monde slave.

Le monde slave, l'ennemi le plus dangereux de l'empire byzantin, est depuis lors l'expression la plus puissante de cette poussée vers l'Occident en provenance du centre de l'Asie. Depuis lors le monde grec est engagé dans une lutte de vie ou de mort avec le monde slave, dans toutes ses expressions, dans toutes ses pensées.

Vous savez très bien que la formation de l'empire des tzars, depuis Pierre le Grand, depuis l'impératrice Catherine, il y a toujours eu une ligne invariable dans la politique russe : obtenir des débouchés sur la Méditerranée. La situation politique a changé en Russie, les idéaux sociaux ont changé, mais cette nécessité géographique est un fait invariable. Le monde occidental d'aujourd'hui est opposé au monde soviétique pour des raisons idéologiques, comme nous le sommes aussi ; mais pour le monde grec il y a une raison de plus qui n'existe pas pour les autres, une raison essentielle parce que si le monde slave obtenait un débouché sur les mers chaudes, sur la Méditerranée, ce serait pour la Grèce une catastrophe sans pareille.

Depuis quarante ans, la Grèce a subi quatre invasions du côté slave : en 1913, en 1916 durant la première guerre, en 1941 durant la deuxième guerre ; et en 1947, durant la guerre civile, tout a été fait pour réaliser cette invasion par de méthodes nouvelles. Toutes ces invasions ont été faites non pas directement par la Russie soviétique, mais par les satellites qui ont été guidés, dirigés depuis sûrement de longues années, par l'assentiment de Moscou. Nous savons qu'à la fin de la dernière guerre des efforts ont été faits du côté slave pour ne pas chasser les Bulgares des régions grecques occupées par les armées bulgares, des efforts pour que cette politique séculaire, traditionnelle - je pourrais même dire imposée géographiquement - soit réalisée.

Par suite donc de notre position géographique au centre du monde méditerranéen, nous faisons toujours face à ce danger terrible, à cette menace qui vient de l'Orient. Devant ce danger, il n'y avait pour la Grèce qu'une seule politique, une alliance permanente avec le monde occidental.

Vous savez quels sont les principes qui placent les Grecs dans le cadre de l'OTAN. Pour la Grèce, la politique dont l'OTAN est une incarnation, une incarnation peut-être de la toute puissance, ne correspond pas à une alliance passagère ; elle est fondée sur des raisons permanentes. Pour les Grecs, cette alliance ne peut pas être seulement une alliance militaire ; pour nous et pour le monde occidental, elle doit être un faisceau d'intérêts politiques et une communauté culturelle. Nous sommes tout à fait conscients des divergences qui existent entre les différents pays de l'OTAN. Mais nous considérons que toutes ces divergences sont d'une importance mineure comparées aux intérêts immenses existant dans toute la communauté européenne pour sauvegarder non seulement l'unité des peuples, mais l'unité politique et culturelle de ce que nous appelons le monde occidental.

Pour la Grèce, le but de l'alliance - et je suis sûr que c'est le but de tous ceux qui y participent - est d'envisager en commun et d'un point de vue commun tous les problèmes mondiaux. Nous n'avons pas réalisé que le seul moyen de faire face aux problèmes actuels de la vie politique est de les envisager d'une façon unique. N'oublions pas que nos adversaires ne font jamais exception à ce principe unitaire. Ils utilisent tous les facteurs politiques, économiques, culturels en même temps et c'est peut-être là une de leurs plus grandes forces.

Il nous faut suivre une politique commune vis-à-vis de la Russie soviétique, une politique commune dans le problème de l'unification de l'Allemagne. Nous croyons que c'est par l'unification de l'Allemagne que l'Europe va reprendre sa physionomie naturelle et son unité naturelle.

Si possible, notre politique vis-à-vis du Proche-Orient doit être uniforme ou tout du moins non-contradictoire. Le Proche-Orient n'appartient pas au monde occidental, il a d'autres traditions, d'autres philosophies, une autre psychologie. Mais il n'y a aucune raison pour que ce monde s'éloigne peu à peu du monde occidental pour se rapprocher d'autres groupements dont nous sommes les adversaires. Il faut être assez courageux pour avouer que c'est par un grand nombre de fautes que nous avons perdu la sympathie et la confiance de certains pays du Proche-Orient - par des fautes psychologiques et surtout, je crois, politiques parce que nous nous sommes laissés entraîner par des intérêts particuliers là où seul notre intérêt général devait être envisagé. Il y a toujours une possibilité de réparer les fautes commises, de rattraper le temps perdu. D'autre part je sais très bien que la doctrine Eisenhower n'a pas donné les résultats que nous espérons ; il faudra faire d'autres efforts dans la même direction. Il ne faut pas désespérer.

La Grèce, pour des raisons historiques et de voisinage, a toujours eu des relations amicales avec les pays arabes qui sont du côté oriental de la Méditerranée ; et nous croyons que la confiance existant entre la Grèce et ces pays du Proche-Orient est utile non seulement à la Grèce mais à tous ceux qui voudraient réellement revenir à une atmosphère de confiance ou d'amitié entre le monde

occidental et les pays du Proche-Orient.

Il faudrait aussi envisager d'une façon plus générale les Balkans. Dans le temps, quand j'étais étudiant, les Balkans étaient une conception, représentaient une idée ; aujourd'hui, ils ne forment plus qu'un concept géographique. La Grèce et la Turquie appartiennent à un monde, les autres pays appartiennent à un autre monde, la Yougoslavie est un monde à part.

Nous sommes aux confins du rideau de fer ; nous n'avons pas comme l'Allemagne de frontière avec la Russie soviétique, mais nous avons des frontières avec la Bulgarie et l'Albanie. La Bulgarie est un satellite très utile pour la Russie soviétique. Nos relations diplomatiques avec la Bulgarie sont à mi-chemin. Nous n'en avons pas avec l'Albanie. Des efforts sont faits du côté soviétique pour créer un groupement balkanique : la proposition du premier ministre roumain Stoica non seulement visait à créer cette atmosphère balkanique, mais plaidait pour l'idée d'intérêts communs dans le monde balkanique. La Grèce est un petit pays ; ce petit pays n'a pas d'esprit agressif pour qui que ce soit, mais pour le moment nous ne voyons pas comment nous pourrions accepter une proposition de coopération spéciale avec les autres pays balkaniques, puisque des différences profondes nous séparent des autres pays, la Bulgarie et l'Albanie. De plus nous n'avons aucune raison de croire qu'une collaboration avec la Roumanie pourrait être fructueuse dans le domaine politique.

Quant à la Yougoslavie, c'est un cas tout à fait particulier. Au point de vue social, elle appartient à un autre monde ; au point de vue politique, elle n'appartient pas à un autre monde, mais à une catégorie tout à fait spéciale. Des liens existent entre la Yougoslavie

et l'Occident, quelquefois des liens directs, mais surtout des liens indirects par la voie du Pacte Balkanique. C'est justement pour cette raison que ce Pacte est quelquefois plus actif, quelquefois moins actif, tout en ayant toujours une forme diplomatique, un cadre politique, qui permettent à la Turquie et à la Grèce d'être des intermédiaires entre la Yougoslavie et le monde occidental. Je crois que ces deux pays rendent un service important au monde occidental en gardant ce chaînon entre la Yougoslavie et l'Occident, stabilité politique et économique.

Nous faisons une guerre totalitaire, soit psychologique, soit . Je ne parle pas des relations entre la Grèce et la Turquie. Tous ceux qui appartiennent au monde occidental ont eu la grande satisfaction de voir qu'un différend qui a duré quelques années n'existe plus aujourd'hui et que les rapports entre les pays intéressés sont devenus des plus amicaux. Nous avons donné à tous les pays de l'OTAN un exemple de l'esprit de coopération qui doit prédominer dans tous les rapports, face au danger commun que nous envisageons. Nous avons créé de nouveau un lien disparu et il constitue une des forces les plus importantes de l'OTAN dans le sud de l'Europe. ., représente une somme d'efforts qu'il faut reconnaître. Ces efforts sont utiles aussi. Je crois que la Turquie, la Grèce, la VIème Flotte américaine et les autres puissances présentes ici dans la Méditerranée orientale, sont la garantie la plus sûre pour la liberté et l'indépendance de tous les pays du Proche-Orient et de l'Europe. Dans cet effort, l'apport militaire de mon pays vous a été déjà plus ou moins expliqué et je n'entrerai pas dans des détails dont je ne me souviens pas exactement. Je voudrais seulement souligner le fait que la Grèce, malgré tous les progrès économiques réalisés ces cinq dernières années, est encore un des pays les plus pauvres de l'Europe, mais malgré cette pauvreté, ennemis. Il s'agit surtout de tout faire en collaboration avec tous les autres. Un grand sociologue français ./.
X

ce n'est pas l'un des pays qui font les moins grands sacrifices pour réaliser le but de l'OTAN, pour préparer ses forces nationales de façon qu'elles soient capables de remplir la tâche que l'OTAN voudrait lui confier. En même temps, nos dépenses militaires augmentent.

Un des apports les plus importants de mon pays à l'OTAN et à la politique de l'OTAN durant ces dernières années, a été, je crois, la création dans le pays même d'une atmosphère de stabilité politique et économique. Nous faisons une guerre totalitaire, soit psychologique, soit sociale et politique, soit une guerre armée; mais c'est toujours une guerre totalitaire. Le fait que nous créons par nos efforts, dans notre pays, une stabilité politique et économique, c'est-à-dire les fondements qui empêchent le communisme de s'infiltrer dans ce pays, doit être apprécié à sa juste valeur. Croyez-moi, un pays pauvre, un pays qui ne peut pas nourrir ses habitants, un pays qui était menacé il y a quelques années encore par une guerre civile atroce et qui arrive aujourd'hui à une stabilité politique exemplaire et à une stabilité économique qu'il n'avait jamais connue, représente une somme d'efforts qu'il fait reconnaître. Ces efforts sont utiles aussi à tous ceux qui ont des intérêts communs, qui ont au moins un intérêt commun : se défendre contre l'agression communiste.

Naturellement, pour cet effort nous avons l'aide précieuse des Etats-Unis d'Amérique et je voudrais aussi mentionner l'aide du Canada. Nous sommes sûrs que nous pouvons mettre en valeur cette aide collective et que, étape par étape, nous pourrions créer, nous et la Turquie, au sud de l'Europe, un bastion qui inspirera confiance à nos peuples et qui inspirera des idées pacifiques à nos ennemis. Il s'agit surtout de tout faire en collaboration avec tous les autres. Un grand sociologue français,

Emile Durkheim, a il y a très longtemps publié un livre que vous connaissez peut-être sur la division du travail social où il voulait expliquer la création de la société humaine par la division du travail. Là où chaque individu a une tâche spéciale, chaque individu a besoin de l'autre, une interdépendance sociale est créée entre individus et c'est cette interdépendance sociale qui lie chaque individu à l'autre, qui pousse des individualités quelquefois très fortes comme chez nous, à se soumettre à une discipline sociale, à s'unir pour exister.

Ce qui a été fait il y a des siècles dans les temps préhistoriques, dans chaque société humaine particulière doit être de nouveau fait maintenant, sinon dans tout le monde - ce serait peut-être encore trop tôt - au moins dans la vaste société que forme le monde occidental. Il fait qu'on réalise que ce groupement qui s'appelle le monde de l'OTAN ne peut exister que par une interdépendance continue ; il faut que chacun de nous, petit ou grand, défende l'autre, que chacun de nous donne quelque chose que les autres ne peuvent pas donner. Chacun de nous a besoin de tous les autres, surtout si nous voulons réaliser l'interdépendance du monde occidental dans ce cadre de l'OTAN, qui est la structure la plus solide, la plus saine, la plus précise qui ait été inventée par l'esprit humain d'aujourd'hui.

Voilà notre tâche, voilà surtout la tâche de ce Collège, de ces rencontres, de cette conférence. En allant de pays en pays, vous rencontrez sûrement - je ne suis pas seul à le dire - un message, ou plutôt un appel pour l'unité, pour l'effort qu'il nous faut faire afin d'approfondir, de renforcer notre union, afin d'acquiescer non pas seulement du point de vue militaire, mais du point de vue politique, du point de vue culturel,

quelque chose de plus solide. C'est le seul moyen qui nous est donné, à nous, peuples ayant des traditions très anciennes et des régimes démocratiques qui ne nous permettent pas de faire une politique extérieure telle que la font les pays autoritaires et totalitaires ; la politique extérieure de ceux-ci, constituée en ^{un}moment, est réalisée partout sans objections.

Seul l'esprit de coopération pourra nous faire sortir des difficultés présentes et consolider l'idéal pour lequel tous nous combattons, quelques-uns depuis trois mille ans, quelques autres depuis quelques siècles.

Mon Général, Messieurs,

Le peuple grec appréciait depuis longtemps l'activité de ce Collège; nous avons toujours été très heureux de suivre de près les travaux de ce Collège durant ces neuf années. Nous considérons que ce Collège est un complément, le plus important, de tous les travaux et de toutes les activités de l'OTAN; il aide à créer cet esprit de compréhension mutuelle et de coopération qui est à la base de tous nos efforts. Je considère surtout que ces tournées, ces voyages d'études qui sont effectués tous les ans par ce Collège ajoutent à l'instruction donnée par les cours réguliers et permettant à ceux qui les suivent, à tous les auditeurs, de voir de leurs propres yeux, de près, la vie et les mouvements sociaux de tous les pays de l'OTAN. C'est pour cela que je voudrais aujourd'hui, pour faciliter votre tâche, définir et préciser autant que possible, dans les limites de temps qui me sont imparties, quelle est la position de la Grèce face aux problèmes politiques qui occupent actuellement l'OTAN.

J'ai fait assez d'études historiques dans ma vie pour savoir que toutes les distinctions que nous faisons pour faciliter la conversation sont souvent arbitraires. Je suis quand même obligé, tout en ayant pleine conscience